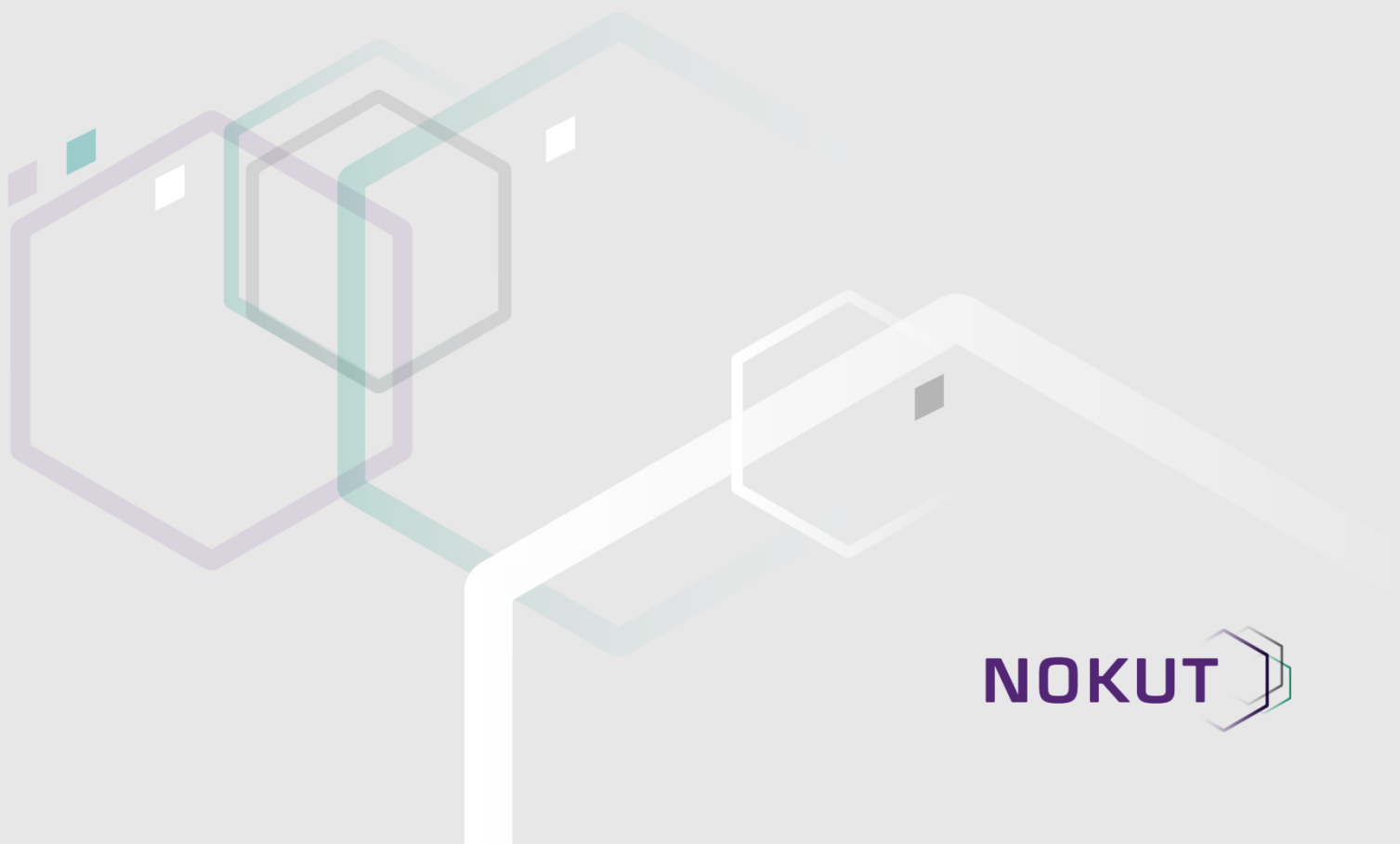

NOKUTs tilsynsrapporter

Ph.d.-studium i Helse, funksjon og deltagelse

Høgskulen på Vestlandet

Februar 2019

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved lærestedene. Dette gjør vi blant annet gjennom å akkreditere nye utdanningstilbud. Institusjonene som gir høyere utdanning har ulike fullmakter til å opprette nye studier. Dersom en institusjon ønsker å opprette et utdanningstilbud utenfor fullmaktsområdet sitt, må den søke NOKUT om dette.

Institusjon:	Høgskulen på Vestlandet
Studietilbudets navn:	Ph.d.-studium i Helse, funksjon og deltagelse
Grad/Studiepoeng	Ph.d. / 180
Studieform	Stedbasert
Sakkyndige:	Professor Nina Emaus Professor Siv Mørkved Senior Professor Per-Olof Sandman Dagrun Kyte Gjøstein
Dato for vedtak:	6. februar 2019
NOKUTs saksnummer	17/09074

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om akkreditering av Ph.d.-studium i Helse, funksjon og deltagelse ved Høgskulen på Vestlandet. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra institusjonen. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Ph.d.-studium i Helse, funksjon og deltagelse ved Høgskulen på Vestlandet tilfredsstiller NOKUTs krav til utdanningskvalitet og er akkreditert i vedtak av 6. februar 2019.

Terje Mørland
Direktør

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonen.....	1
2	Saksgangen	2
3	Faglig vurdering.....	3
3.1	Oppsummering	3
3.2	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering (§ 3-1 (4) i studiekvalitetsforskriften og § 2-1 i studietilsynsforskriften).....	5
3.3	Krav til studietilbudet (§ 2-2 i studietilsynsforskriften)	8
3.4	Fagmiljø tilknyttet studiet (§ 3-3 i forskrift fra kunnskapsdepartementet om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning og § 2-3 i studietilsynsforskriften)	23
4	Samlet konklusjon.....	39
5	Institusjonens kommentar.....	41
6	Tilleggsvurdering	44
6.1	Vurdering av søkerinstitusjonens kommentar	44
6.2	Samlet konklusjon	46
7	Vedtak	46
8	Dokumentasjon	46
9	Presentasjon av den sakkyndige komiteen	47

1 Informasjon om søkerinstitusjonen

Høgskolen på Vestlandet (HVL) er resultat av en fusjon av Høgskolen i Bergen (HiB), Høgskulen i Sogn og Fjordane (HiSF) og Høgskolen Stord/Haugesund (HSH). Disse tre institusjonene fusjonerte 1. januar 2017. Høgskolen på Vestlandet har ikke fullmakt til å akkreditere programmer i tredje syklus, og må derfor søke NOKUT om rett til å opprette slike programmer. HVL søkte om akkreditering av ph.d. studium i Helse, funksjon og deltakelse 1. november 2017.

HVL er en ny institusjon og har ikke selv fått sitt kvalitetssikringssystem godkjent av NOKUT. De tre institusjonene som ble fusjonert har alle fått sitt kvalitetssikringssystem godkjent av NOKUT. Høgskolen Stord/Haugesund og Høgskulen i Sogn og Fjordane i 2015, og Høgskolen i Bergen i 2011. HVL har fått varsel om at NOKUT skal føre tilsyn med institusjonens systematiske kvalitetsarbeid våren 2019. NOKUT har valgt å behandle søknaden, men kan ikke gi akkreditering før HVL kan dokumentere at de har etablert et helhetlig kvalitetssikringssystem som grunnlag for institusjonens kvalitetsarbeid. Se seksjon 3.2.1.

Institusjonen har fra før av to akkrediterte ph.d.-programmer. Ett i datateknologi og ett i danning og didaktiske praksisar. I tillegg er de med i en fellesgrad i nautiske operasjoner. Institusjonen har 47 akkrediterte mastergradsstudietilbud. HVL har ca. 16 600 studenter og ca. 1600 ansatte. HVL har til sammen fire fakultet fordelt på fem campus. Denne søknaden utgår fra Fakultetet for helse- og sosialfag som har vel 360 årsverk og nærmere 3000 studenter på bachelorgradsnivå og nærmere 500 mastersgradstudenter.

Høgskolens omtale av studiet og søkerinstitusjonens begrunnelse for søknaden

HVL beskriver studiet slik på side 4 i søknaden:

«Ph.d.-studiet bygger videre på bachelor- og mastergradsstudiene i helsefag ved HVL. Dette helsevitenskapelige studiet bygger på en forståelse av at enkeltindividers eller gruppers helse, funksjon og deltakelse er et resultat av biologiske, psykososiale, strukturelle og sosioøkonomiske muligheter og betingelser. For å forstå hva som skaper god eller dårlig helse må de det gjelder involveres på systematiske måter, enten det gjelder kartlegging av ressurser eller helseproblemer, eller det gjelder valg av tiltak og behandling.

Helsevitenskap er en samlebetegnelse for forskning relatert til menneskers helse og livsvilkår, samt forskning på organisering av helse- og omsorgstjenester. Helsevitenskapelig forskning har utgangspunkt i mange forskjellige fagdisipliner, er tverrvitenskapelig orientert med spesielt fokus på kunnskapsdeling mellom praksisfeltet og forskningsinstitusjonene. Helsevitenskapelig forskning ved HVL bidrar med ny kunnskap om hvordan det er å leve med ulike helseutfordringer, hva som hemmer og fremmer helse, funksjon og deltakelse, og hvordan mennesker håndterer og tilpasser seg skiftende helse, levekår og livsbetingelser gjennom livet. Helserelatert forskning ved HVL bidrar videre med ny kunnskap om hvordan ulike kulturelle forståelser av helse, sykdom og omsorg institusjonaliseres, og om hvilke konsekvenser dette kan få på individ-, gruppe- og samfunnsnivå. Helserelatert forskning ved HVL gjøres i tett samarbeid med praksisfeltet, slik at ny kunnskap raskt kan føre til utvikling av

nye tiltak og behandlinger. Fruktbare problemstillinger fra praksisfeltet kan tilsvarende på kort tid bli til forskning ved HVL. Den faglige og geografiske nærheten mellom HVL sine fem campus (Bergen, Førde, Sogndal, Stord, Haugesund) og de sentrale helseinstitusjoner på Vestlandet styrker praksis- og forskningssamarbeidet på tvers, og bidrar til regional utvikling.

Ph.d.-studiets fokus er sammenhengen mellom helse (English: health), funksjon (English: functioning) og deltakelse (English: participation). Kjernebegrepet helse viser til en kroppslig, psykologisk og sosialt forankret ressurs som påvirkes av sykdom, sykdomshåndtering, livsløp og levekår, og er et vilkår for hverdagsliv og samfunnsdeltakelse. Begrepet funksjon viser til menneskelig aktivitet og samspillet mellom individenes kroppslige og psykologiske forutsetninger og omgivelsene. Begrepet deltakelse viser til på hvilke måter individer eller grupper kan involvere seg i hverdagsliv, arbeid og fritid. Disse begrepene representerer bredden og dybden i de forskningsmiljøene som søknaden om akkreditering av ph.d.-studiet bygger på.

Ph.d.-studiets faglige profil og emneportefølje viser på hvilke måter flerfaglige og tverrvitenskapelige tilnærminger til helse er nødvendig for å bidra med ny kunnskap til å forstå og håndtere dagens og morgendagens helseutfordringer, lokalt og globalt. Det helsevitenskapelig forskningsmiljøet ved Høgskulen på Vestlandet har lange tradisjoner for tett kopling mellom utdanning og praksis, og mellom samfunn og forskning. Ansatte ved de tre høgskolene som fusjonerte til Høgskulen på Vestlandet 1.1.2017 (Høgskolen i Bergen (HiB), Høgskolen Stord/ Haugesund (HSH), Høgskulen i Sogn og Fjordane (HiSF)) har samarbeidet om undervisning, sensurering, veiledning og forskning i lengre tid, og oppretting av et ph.d.-studium bidrar til konsolidering av undervisnings- og forskningssamarbeid i regionen, og på tvers av studiestedene ved HVL.»

2 Saksgangen

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning*¹ (heretter kalt Studietilsynsforskriften) og *Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning*, Kapittel 3² (heretter kalt Studiekvalitetsforskriften). For søknader som går videre, slik som den aktuelle søknaden denne rapporten dreier seg om, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i studietilsynsforskriften.

Den sakkyndige vurderingen inkluderer et institusjonsbesøk hvor følgende grupper intervjues; høgskolens ledelse, mastergradsstudenter, ph.d-studenter/stipendiater, faglig ledelse, fagmiljøet, administrativ ledelse og eventuelt avtakere/arbeidsgivere. Det gjøres også en besiktigelse av infrastruktur. På bakgrunn av både den skriftlige dokumentasjonen og informasjon fremkommet under intervjuene, skal de sakkyndige utforme sin skriftlige sakkyndige vurdering der de konkluderer med et

¹<http://www.lovdato.no/cgi-wif/ldles?doc=/sf/sf/sf-20110127-0297.html>

²https://lovdato.no/dokument/SF/forskrift/2010-02-01-96#KAPITTEL_3

tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i studietilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom ett eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får i slike tilfeller, to uker på å avgi tilleggsvurdering. NOKUTs styre fatter deretter vedtak i saken.

NOKUT mottok søknad fra HVL om akkreditering av ph.d. studium i Helse, funksjon og deltakelse 1. november 2017. Sakkyndig komite ble oppnevnt i februar 2018, og komiteen gjennomførte institusjonsbesøk ved HVL 31.05.18 – 1.06.18.

3 Faglig vurdering

Der det forekommer «vi» i dette kapitlet, er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs studietilsynsforskrift.

3.1 Oppsummering

Høgskulen på Vestlandet (HVL) søker om akkreditering av ph.d. studium i Helse, funksjon og deltakelse. Den oppnevnte komiteen har vurdert den skriftlige søknaden og har hatt anledning til å utdype spørsmål ved institusjonsbesøk den 31/5- 1/6 2018. Det er komiteens omforente mening at søknaden har mange sterke elementer og de fleste vurderingskriterier innfris.

HVL legger gjennom søknaden og ved institusjonsbesøk frem planer om et imponerende og ambisiøst ph.d studium, som skal være tverrfaglig og sørge for at kandidatene oppnår perspektivtenkning på individ-, gruppe- og samfunnsnivå og kontekstuelle vilkår for helse, funksjon og deltakelse. Det forventes at studentene som tas opp viser oppnådde læringsutbytter innen hele spekteret og det legges opp til at programmet skal være spesielt aktuelt for studenter både fra helse- og sosialfaglig og idrettsfaglig bakgrunn.

Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur, samt undervisnings-, lærings- og vurderingsformer vurderes som generelt godt tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Et unntak er imidlertid programmets innretning der tverrfaglighet er lagt inn som et sentralt element. Komiteen savner en beskrivelse både skriftlig og muntlig av hvordan tverrfaglighet forstås, hvordan det skal operasjonaliseres i programmet og hvordan det påvirker læringsutbyttet. Det fremgår også av lærebyttebeskrivelsen at ferdige ph.d-kandidater vil ha kompetanse innen undersøkelse og behandling. Dette gjelder, slik komiteen forstår det, imidlertid kun profesjonsutdanningene som gjennom sin BA er sertifisert/autorisert som behandlere og derved til å undersøke og behandle. Denne form for klinisk kompetanse inngår ikke som en del av ph.d.-studiet slik det er beskrevet, og må tas ut av

læringsutbyttebeskrivelsen dersom det ikke gjøres rede for hvordan kandidatene eventuelt skal oppnå denne type kompetanse gjennom studiet.

Området for doktorgradsstudiet utgjør for øvrig en vitenskapelig helhet, og det er sammenheng mellom de enkelte delene studiet er satt sammen av. Fagmiljøet knyttet til studiet har høy kompetanse innenfor utdanning og forskning og viser til dokumenterte forskningsresultater, inkludert publisering, på høyt, internasjonalt nivå, og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Fagmiljøet har også god dybde og bredde innenfor alle vesentlige deler av doktorgradstudiet. Fagmiljøet vurderes også som stabilt og med tilstrekkelige antall ansatte med professor- og førsteamanuensiskompetanse innenfor bredden av studietilbudet og med en størrelse og sammensetning som står i forhold til antall studenter og studiets egenart.

Komiteen vurderer det slik at HVL kan tilby utdanning og forskning på området for doktorgradsstudiet med kvalitet og med et omfang som sikrer at doktorgradstudiet kan gjennomføres på høyt vitenskapelig nivå. HVL har en god bredde i studietilbudet på lavere og høyere grads nivå innenfor området for doktorgradsstudiet. HVL dokumenterer kapasitet og rekrutteringspotensial til å ta opp minst 15 stipendiater til doktorgradsstudiet i løpet av fem år etter oppstart og sannsynliggjør at det over tid kan opprettholdes et doktorgradsmiljø med minst 15 stipendiater.

Med HVLs vektlegging av et tverrfaglig perspektiv, er det imidlertid komiteens vurdering at det på nåværende tidspunkt ikke er samsvar mellom programmets vektlegging av tverrfaglighet som et sentralt element og beskrivelsen av hvordan tverrfaglighet forstås, og hvordan det skal operasjonaliseres i programmet og hvordan det påvirker læringsutbyttene. En grundigere beskrivelse av hva som legges i tverrfagligheten i studiet som helhet, og hvordan kandidatene skal oppnå denne kompetansen gjennom studiet ville hevet søknaden og tydeliggjort det helhetlige bildet av studiet. For at den sakkyndige komiteen skal kunne anbefale at det omsøkte ph.d. studiet i Helse, funksjon og deltakelse akkrediteres må HVL gjøre en gjennomgang av læringsutbyttebeskrivelsene ut fra kommentarene som er gitt under punkt 3.3.1 i rapporten. I tillegg har komiteen gitt noen anbefalinger som er oppsummert i rapportens konklusjon som kan bidra til å styrke programmet ytterligere.

3.1.1 Beskrivelse av fagområdet

HVL beskriver i sin søknad at fokuset i ph.d.-studiet skal være sammenhengen mellom helse, funksjon og deltakelse. Helse beskrives som selve kjernebegrepet i programmet, samtidig som både funksjons- og deltakelsesbegrepet er helt sentrale begreper for studieprogrammet. Programmet skiller seg fra en generell helsefaglig-ph.d. ved å være avgrenset i tematisk forstand (sammenhengen mellom helse, funksjon og deltakelse) men åpen i fagdisiplinær forstand, ved at temaet kan studeres fra svært mange fagdisiplinære tilnærminger.

Doktorgradsprogrammet er bredt fordi det inkluderer flere fagdisipliner som jobber i krysningsfeltet helse, funksjon og deltakelse. I tillegg til de tradisjonelle helsefaglige disiplinene, så omfatter dette også idrett, sosialfag og flere samfunnsvitenskapelige disipliner. Det sakkyndige utvalget har brukt tid på å forstå fagområdet som beskrives. I forhold til rekruttering så ser HVL for seg å rekruttere personer med relevant mastergrad fra en norsk eller utenlandsk institusjon, f.eks. i helsefag, sosialfag, idrett, eller samfunnsvitenskapelige fag, som har en helserelatert problemstilling for sitt ph.d.-tema og som ønsker å tilegne seg forskningskompetanse i dette fagfeltet. Dette understreker både den brede fagdisiplinære tilgangen og programmets tematiske avgrensning. Det beskrevne rekrutteringsgrunnlaget omfatter kandidater som har med seg både helse – og sosialfaglige profesjoner

og kandidater med mastergrader uten profesjons- og praksiserfaring. Det er komiteens forståelse at selv med en tverrfaglig tilnærming, og med funksjon og deltakelse som vitale inngangsporter, så er helsevitenskap det overordnede fagområdet alle kandidatene må relatere prosjektet sitt til. Uavhengig av variert bakgrunn skal kandidaten som tar graden kunne plassere arbeidet sitt innenfor tematikken «helse, funksjon og deltagelse», og må kunne relatere prosjektet sitt til alle disse tre begrepene slik de forstås i ph.d.-studiet, noe som forutsetter tverrfaglighet. Det synes klart at kandidater fra de helsefaglige disiplinene vil finne programmet både relevant og som et opplagt valg. Vi tror at programmet ikke nødvendigvis vil fremstå like relevant for kandidater fra idrett og samfunnsvitenskapelige fag, og at HVL her må ha en spesiell oppmerksomhet i forhold til rekruttering. Ettersom rekrutteringsgrunnlaget skal omfatte både helse – og sosialfaglige profesjoner og kandidater med disiplinorienterte mastergrader, uten profesjons- og praksiserfaring, bør også spesiell oppmerksomhet rettes mot at kandidatene i programmet potensielt vil ha sprikende kunnskapsgrunnlag og variert bakgrunn, spesielt i undervisningen og læringsutbytter. Utvalget vil også senere i rapporten kommentere det som oppfattes som en manglende definisjon av tverrfaglighet i søknad og studieplan.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering (§ 3-1 (4) i studiekvalitetsforskriften og § 2-1 i studietilsynsforskriften)

3.2.1 Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler

Fra studiekvalitetsforskriften

§ 3-1 (4) En forutsetning for akkreditering av studietilbud er at kravene i lov om universiteter og høyskoler er oppfylt. Forskrifter gitt med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 3-2 skal legges til grunn for akkrediteringen.

Fra studietilsynsforskriften

§ 2-1 (1) Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.

Vurdering

Det omsøkte Ph.d.-studiet i helsevitenskap ved HVL er hjemlet i Lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15 (Universitets- og høyskoleloven), i Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 1. februar 2010 nr. 96, endret 2017-02-09 (Studiekvalitetsforskriften), i Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 7. februar 2017 nr. 137 (Studietilsynsforskriften) og i Forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet av 22.12.2016.

HVL er en ny institusjon og har ikke selv fått sitt kvalitetssikringssystem godkjent av NOKUT. De tre institusjonene som ble fusjonert har alle fått sitt kvalitetssikringssystem godkjent av NOKUT. Høgskolen Stord/Haugesund og Høgskulen i Sogn og Fjordane i 2015, og Høgskolen i Bergen i 2011. Den nye institusjonen har ikke et felles system på plass, og planlegger at et slikt system skal vedtas av styret i november 2018. NOKUT kan ikke gi en akkreditering før et felles system er vedtatt.

HVL er organisert i et rektorat, en fellesadministrasjon og fire fakultet, fordelt på fem campus. Den samlede studieporteføljen omfatter mer enn 50 ulike bachelorstudier og mer enn 35 akkrediterte masterstudier. Innen helse- og sosialfag er det åtte bachelor- og ni mastergradsstudier, og innen idrett, friluftsliv og folkehelse er der fem bachelor- og tre mastergradsstudier (til sammen 13 bachelorstudier og 12 mastergradsstudier).

Styret ved HVL har det overordnede ansvar for det omsøkte ph.d.-studiet og dekan ved Fakultetet for helse- og sosialfag har det faglige og administrative ansvaret. Det skal opprettes et programutvalg for ph.d.-utdanningen og medlemmene oppnevnes av dekan. Programutvalget skal gi anbefalinger i saker hvor dekan søker råd, ha delegert myndighet fra styret til å godkjenne endringer i studieplan innenfor rammen av akkreditering, vedta hvilke mastergrader som kan godkjennes som grunnlag for opptak til den aktuelle ph.d.-utdanning, godkjenne opptak, veiledere, prosjektbeskrivelse og framdriftsplan, samt fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten, følge opp framdriftsmeldinger, oppnevne midtveis-evaluerere, initiere tiltak for å kvalitetssikre ph.d.-utdanningen, godkjenne opplæringsdelen til den enkelte kandidat, behandle søknad om å få avhandlingen bedømt, innstille medlemmer til bedømmelseskomité ovenfor sentralt ph.d.-utvalg, og avgjøre saker som angår den enkelte ph.d.-kandidat knyttet til gjennomføringen.

Når opplæringsdel, avhandling, prøveforelesning og disputas er godkjent i tråd med reglementet for ph.d.-studiet, kreeres doktoranden til philosophiae doctor av høgskolens rektor. Vitnemål om fullført utdanning utferdiges i henhold til § 3-11 i lov om universiteter og høgskoler. Vitnemålet inneholder opplysninger om avhandlingens tittel og opplæringsprogrammet som doktoranden har deltatt i. Ph.d.-vitnemålet signeres av rektor. Diploma supplementet følger standard gitt i Felles Studentsystem

HVL har utviklet et eget kvalitetssikringssystem for ph.d.-studiet. Systemet ble vedtatt av styret 28.9.2017 og skal innlemmes i det helhetlige systemet for kvalitetssikring av utdanning ved HVL. Kvalitetssikringssystemet er forankret i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved HVL. I tillegg til ph.d.-forskriften og kvalitetssikringssystemet for ph.d.-utdanning har HVL utviklet retningslinjer og rutiner som viser ansvarsfordeling for de ulike faglige og administrative aspektene for forvaltning av en ph.d.-utdanning inkludert retningslinjer for behandling av søknad om opptak og opptaksperiode, retningslinjer for stipendiaters pliktarbeid, og opptakskrav/utfyllende bestemmelser for ph.d.-studiet Helse, funksjon og deltakelse. Retningslinjene inneholder også en detaljert beskrivelse av krav til opplæringsdel, forskningsprosjekt, veiledning og oppfølging, rapportering, tilrettelegging for vitenskapelig publisering og faglig formidling og utenlandsopphold, prosess for levering av avhandling og disputas og regler for klage. I tillegg har høgskolen utviklet særskilte retningslinjer for stipendiaters pliktarbeid og retningslinjer for utvidelse av stipendiatperioden. Søknaden spesifiserer videre at ph.d.-studiet i Helse, funksjon og deltakelse vil kvalitetssikres på flere nivå i et tett samarbeid mellom fellesadministrasjonen og Fakultetet for helse- og sosialfag. Oppsyn med og vurdering av den faglige kvaliteten skal sikres gjennom det lokale programutvalget og fagansvarlig.

Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter er oppfylt, med unntak av at den nyfusjonerte institusjonen ikke har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke godkjent. Høyskolens mangler et overordnet kvalitetssikringssystem, som må ferdigstilles før akkreditering for ph.d. gis.

Høyskolen må:

- Ferdigstille og godkjenne et overordnet kvalitetssikringssystem.

3.2.2 Informasjon om studietilbudet

§ 2-1 (2) Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon, samt muligheter for studentutveksling.

Vurdering

I studieplanen for Ph.d.-studiet klargjøres det at studiet er et heltidstilbud på 180 studiepoeng som går over 6 semestre. Studietilbudets målgruppe er kandidater med helse og sosialfag, idrett eller samfunnsvitenskapelig bakgrunn, og kandidater med annen bakgrunn med forskningsprosjekt som er relevant for studiet. Innledningen vektlegger at studiet egner seg for kandidater som ønsker dybde- og breddekunnskap for å utvikle fremtidens helsetjenester og at studiet har en tverrvitenskapelig tilnærming. Det gjøres rede for at opptakskrav er fullført masterstudium med 120 studiepoeng og at kandidaten må ha et helserelatert forskningstema for sitt ph.d. arbeid. Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur er godt beskrevet i søknaden. Fordeling mellom kurs og avhandlingsdel er tydeliggjort, også hvilke emner som er obligatoriske og hvilke som er valgfrie. Det er mulig å ta valgfrie kurs ved annet studiested nasjonalt og internasjonalt og det er et ønske at alle studenter tar en studieperiode ved et annet internasjonalt studiested underveis i utdanningen. Studieplanen inneholder også relevant informasjon om arbeidsformer, veiledning og vurderingsformer.

HVL har egne nettsider som kommer til å gi informasjon om opptakskrav, innhold, programmets oppbygning og progresjon, informasjon om internasjonal utveksling og informasjon om aktuell forskning og forskningsgrupper. Informasjon om infrastruktur, regelverk samt praktisk informasjon oppdateres regelmessig. Den programansvarlige har ansvar for at relevant informasjon er tilgjengelig.

Ut fra det som fremkommer i søknaden er det er komiteens vurdering at det er sannsynlig at HVL har gode rutiner for å kunne gi korrekt informasjon om studietilbudet med hensyn til opptakskrav, studiets innhold, oppbygging og progresjon, studentutveksling samt informasjon om aktuell forskning og forskningsgrupper.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende imøtekommet.

3.3 Krav til studietilbudet (§ 2-2 i studietilsynsforskriften)

3.3.1 Læringsutbytte og studiets navn

§ 2-2 (1) Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

Læringsutbyttet

Fra søknaden:

Det er et overordnet mål for ph.d.-studiet *Helse, funksjon og deltakelse* å utvikle kunnskap om faktorer som fremmer eller hemmer helse, funksjon og deltakelse, individuelt eller på gruppenivå. Studiet tilhører fagområdet helsevitenskap og har særlig fokus på funksjon og deltakelse. Ferdig utdannede kandidater skal kunne håndtere komplekse faglige spørsmål som krever kunnskap om sammenheng mellom helse og samfunnsmessige rammevilkår. På individnivå vil ferdige ph.d.-kandidater ha kompetanse innen kartlegging, undersøkelse og behandling, endrings-prosesser, helsefremming og sykdomshåndtering i et livsløpsperspektiv. På institusjonsnivå vil ferdige kandidater kunne arbeide med utdanning, policy-utvikling, tjenesteforskning, ledelses- og omstillingsutfordringer. På samfunnsnivå kan de identifisere og håndtere barrierer for funksjon og deltakelse, samt bidra til realisering av befolkningens helsepotensiale.

Etter fullført ph.d.-studium skal kandidaten ha oppnådd følgende overordnede læringsutbytte:

Kunnskap:

Kandidaten

- er i kunnskapsfronten innen sitt fagområde og relaterer dette til vitenskapsteoretiske og forskningsetiske problemstillinger med relevans for helsevitenskap
- plasserer sitt forskningsområde på individ-, gruppe- og samfunnsnivå og i forhold til kontekstuelle vilkår for helse, funksjon og deltakelse
- har omfattende kompetanse i forskningsmetode og kan vurdere forskningsspørsmål og tilhørende design i helsevitenskapelig forskning
- bidrar til utvikling av ny kunnskap, videreutvikler teorier, metoder og dokumentasjonsformer innenfor sitt forskningsområde

Ferdigheter:

Kandidaten

- problematiserer eksisterende teori og praksis og identifiserer behov for ny kunnskap innen sitt forskningsområde
- utformer forskningsproblem og design, planlegger og gjennomfører etisk forsvarlige forskningsprosjekt iht kunnskapsstatus på forskningsområdet
- vurderer egne forskningsresultat kritisk i forhold til eksisterende kunnskap og forskning innen samme område
- håndterer komplekse faglige spørsmål og utfordrer etablert kunnskap og praksis på sitt forskningsområde

Generell kompetanse:

Kandidaten

- identifiserer og analyserer viktige og relevante forskningsetiske problemstillinger og følger forskningsetiske retningslinjer innen helsevitenskapelig forskning
- utøver sin forskning med faglig integritet og høy etisk standard
- kan begrunne praktisk og teoretisk anvendelse av eget kunnskapsbidrag
- formidler forsknings- og utviklingsarbeid til ulike målgrupper i relevante og anerkjente nasjonale og internasjonale kanaler
- deltar i debatter innenfor fagområdet i nasjonale og internasjonale fora
- vurderer behovet for, tar initiativ til helsevitenskapelig forsknings- og utviklingsarbeid og innovasjon

Komiteen har vurdert studiets læringsutbyttebeskrivelser opp mot de kravene som beskrives i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), nivå 8 Ph.d. (3. syklus), og i forhold til HVLs egen begrunnelse for valg av læringsutbyttebeskrivelser i søknaden. Overordnet er den en god overensstemmelse mellom ph.d.-studiets læringsutbyttebeskrivelse og NKR hva gjelder kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Det gis en detaljert og hensiktsmessig beskrivelse av kunnskap og ferdigheter som HVL forventer at kandidater skal oppnå og den generelle kompetansen som dette munner ut i. Det er en god logisk sammenheng mellom læringsutbytte for kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, og hvordan læringsutbyttene skal oppnås i ulik grad på emnenivå i tabell 1.

Komiteen finner likevel to kritiske unntak. HVL skriver i første del av læringsutbyttebeskrivelsen at ferdige ph.d.-kandidater vil ha kompetanse innen «undersøkelse og behandling». Slik studiet er beskrevet gjelder dette kun profesjonsutdanningene som gjennom sin BA allerede er sertifisert/autorisert som behandlere og dermed til å undersøke og behandle. Dersom det ikke er krav til profesjonsbakgrunn for opptak, og man heller ikke oppnår denne form for klinisk kompetanse gjennom ph.d.-studiet blir det misvisende å beskrive dette som kompetanse ferdige ph.d.-kandidater vil ha. Dersom det er tenkt at kandidatenes «sertifisering/autorisasjon» som behandlere kan endre status gjennom studiet, viser ikke dette igjen i studieplanen.

Det andre unntaket gjelder tverrfaglighet. Under generell kompetanse på Ph.d. nivå (nivå 8) i NKR ligger et punkt som beskriver at kandidaten «kan styre komplekse tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekter». Det er imidlertid ingen punkter i studiets læringsutbyttebeskrivelse som tilsvarende dette innholdet. Det er heller ingen begrunnelse for hvorfor det mangler. Det virker også uforståelig at det mangler et punkt som inneholder begrepet «tverrfaglighet» under kompetanse i læringsutbyttebeskrivelsen, siden tverrfaglighet er sterkt betont i studiets profil og i studieplanen. Under overskriften ”Begrunnelse for valg av læringsutbyttebeskrivelse” (s. 21) skriver HVL selv at ”Det er vesentlig at en ferdig kandidat kan bidra aktivt i tverrfaglige forsknings-, utviklings- og kvalitetssikringsprosjekter.».

Tverrvitenskapelighet vektlegges også i studieplanenes innledning (s 1) ved at «Gjennom sin faglige profil og emneportefølje viser ph.d.-studiet at tverrvitenskapelige tilnærminger til helse er nødvendig», «Studiet er forankret i helsevitenskap og tittelen Helse, funksjon og deltakelse viser til et bredt, tverrvitenskapelig forskningsfelt», «Fagmiljøet representerer et tverrvitenskapelig landskap der det er stor variasjon i forskningsfokus, forskningsdesign og teoretisk forankring». I studieplanen er tverrfaglighet derimot nevnt i den emnespesifikke lærebyttebeskrivelsen under PHDH902, PHDH904, PHDH906 og under arbeidskrav for PHDH909 Avhandling. Emnene som omhandler forskningsdesign og metoder (PHDH903, obligatorisk) og studiedesign for intervensjons- studier (PHDH908, valgfritt) lister imidlertid ikke tverrfaglighet i emnenes læringsutbyttebeskrivelse. Ettersom tverrfaglighet ikke

er et eget læringsutbytte viser ikke tabell I hvordan enkeltemner vil dekke dette læringsutbyttet i undervisningen.

Det er videre også noe uklart for komiteen på hvilket nivå «fagområde» og «forskningsområde» defineres og avgrenses i læringsbyttebeskrivelsen. Med en tverrfaglig tilnærming til fagområdet «helse, funksjon og deltakelse», og opptak av studenter med svært ulik masterbakgrunn, med og uten profesjon og praksis, samt at studiet skal tilhøre fagområdet helsevitenskap, er komiteen usikker på hva «sitt fagområde» kandidaten «er i kunnskapsfronten innen» viser til. Viser det til fagfeltet kandidaten har avlagt master i, (f. eks vernepleie, fysioterapi, sykepleie, idrett/folkehelse, sosiologi), eller fagområdet «helse, funksjon og deltakelse»? Forventes de som kommer fra idrettsfag og samfunnsvitenskap å være i kunnskapsfronten på sitt tema eller problemstilling innen helsevitenskap, eller i kunnskapsfronten på sitt tema innen sin egen fagdisiplin, f.eks. idrettsfag eller sosiologi? Dette kan ha betydning for om en kandidat fra fysioterapi, sykepleie, idrett eller sosiologi får mulighet til å fordype seg i sin egen disiplin eller om målet er å utdanne kandidater med en tverrfaglig breddekompetanse innen helse-, sosial og idrettsfag. Det er svært ambisiøst og krevende om det forventes å være «i kunnskapsfronten» på begge disse nivåene. Derfor kan HVL vurdere om det kan uttrykkes klarere i læringsbyttebeskrivelsen hvilke nivå de referer til når de viser til kandidatens «sitt fagområde» og «sitt forskningsområde».

Komiteen vil også påpeke at HVL har valgt å uttrykke læringsutbyttene i en svært aktiv språklig form, mer aktiv enn eksempler gitt i NKR. For eksempel brukes det «problematiserer» (vs «kan problematisere»), «håndterer» (vs «kan håndtere»), og «utøver» (vs «kan utøve»). Dette gjelder spesielt for ferdigheter og generell kompetanse og i studiets overordnede læringsutbyttebeskrivelse. I de emnespesifikke læringsbyttebeskrivelsene er det under noen emner blandet inn beskrivelser som «kan vurdere» under ferdigheter og generell kompetanse, men generelt er den svært aktive formen «vurderer», «utfordrer» «identifiserer», «utøver» brukt også her. Komiteen har undret seg over om denne aktive språkformen er brukt bevisst, og hvilke grunner HVL eventuelt har for å foretrekke denne formen og om det vil få følger for eksaminering av kandidatene. Denne svært aktive formen er ikke brukt i læringsbyttebeskrivelsen i HVLs eksisterende Ph.d.-studier i danning og didaktiske praksisar, datateknologi og nautiske operasjoner. I det delte programmet i nautiske operasjoner er læringsutbytte for ferdigheter og kompetanse uttrykt mer aktivt enn i NKR, men da som at ”kandidaten kan”: ”identifisere (...)”, ”delta i (...)”, ”utføre (...)” osv.

Under overskriften «begrunnelse for valg av læringsbyttebeskrivelse» beskriver HVL selv grunnlaget for læringsbyttene mer inngående fordelt på hvilken kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som forventes at kandidaten skal oppnå i programmets forskerutdanning. I disse avsnittene uttrykkes store ambisjoner til kandidatene og det er noen formuleringer under ferdigheter og kompetanse som gjør det uklart om det er snakk om absolutte krav til kandidaten eller hva som er ønskelig at de kan oppnå. Det bør være samsvar mellom hva som beskrives som krav til kandidaten her, og hva som er nevnt direkte i lærebyttebeskrivelsen.

I søknaden er det ikke alltid samsvar mellom hva som forventes og kreves av kandidaten, hvordan dette er gjenspeilet i læringsbyttebeskrivelsen, og hvordan kandidaten skal oppnå ferdigheten eller kompetansen gjennom studiet slik det er beskrevet i studieplanen. Dette gjelder for eksempel forventninger til å kunne implementere ny kunnskap i praksis (gjelder dette kun kandidater med

profesjonsbakgrunn?) og formidling til allmenheten, eller populærvitenskapelig formidling. Se videre diskusjon om dette i pkt 3.3.4.

Studietilbudet skal ha et dekkende navn.

I søknaden foreslår HVL at studiets navn skal være «Ph.d.-studium i Helse, funksjon og deltakelse», med «Ph.D. in Health, Functioning and Participation» som engelsk oversettelse.

Komiteen var i utgangspunktet noe tvilende til navnevalget før institusjonsbesøket. Dette var både i forhold til et mer generelt navn som «phd-studium i helsevitenskap» og hvilket eierskap de ulike fagfeltene hadde til navnet. Komiteen ble imidlertid ved besøket ved HVL overbevist om at navnet appellerer til de ulike fagmiljøene som skal utgjøre programmet. Alle faggruppene ble spurt om deres forhold til navnet og vi ble forklart at de ulike fagmiljøene ved HVL hadde fått et godt eierskap til navnet gjennom en prosess med faglige diskusjoner. Enkelte faggrupper oppga en klar tilhørighet til navnet (som f.eks. fysioterapi og sykepleie), mens for andre fagmiljøer hvor ICF-rammeverket ikke har vært like godt kjent, hadde det tatt litt lengre tid å finne ut hvordan de ulike miljøene skulle plassere seg inn. Det var tydelig at en aktiv prosess hadde ført til at de ulike gruppene hadde kommet frem til et eierskap til tittelen: noen faggrupper spesielt gjennom begrepet deltakelse, og noen spesielt gjennom funksjon. I flere av fagmiljø-gruppene ble det vektlagt at det var viktig å finne et navn som fikk med sosialfagene og idrettsmiljøet med fokus på folkehelse.

Ut fra en grundig vurdering, mener komiteen at navnet samsvarer med helheten i studiet slik det er foreslått og reflekterer et dekkende navn for hva studieprogrammet vil tilby, emner som er planlagt og temaet kandidaten etter avlagt grad har ervervet seg kunnskap, ferdigheter og kompetanse på. Den engelske oversettelsen er også presis og likeverdig den norske. Slik komiteen forstår det, er det ikke tilfeldig at helse står først i tittelen, og at studiet tilhører fagområdet helsevitenskap er tydeliggjort i første del av læringsbyttebeskrivelsen. Det er komiteens forståelse fra søknaden og institusjonsbesøket ved HVL, at selv med en tverrfaglig tilnærming, og at funksjon og deltakelse er vitale inngangsporter, så er det helsevitenskap som er det overordnet fagområdet alle kandidatene må relatere prosjektet sitt til. Navnet reflekter også et praksisorientert og helsefaglig fokus, med en profesjonsovergripende tilnærming, noe som søknaden legger vekt på at studiet skal være.

Oppsummert punkt 3.3.1, er det komiteens vurdering at HVL legger frem planer om et imponerende og ambisiøst ph.d. studium, som skal både være tverrfaglig og sørge for at alle kandidater oppnår perspektivtenkning på individ-, gruppe- og samfunnsnivå og i forhold til kontekstuelle vilkår for helse, funksjon og deltakelse. Komiteen mener at perspektivtenkning blant annet sikres gjennom det obligatoriske profilemnet (PHDH901), som er noe av det mest unike studiet kan tilby i forhold til konkurrerende ph.d-programmer. En grundigere beskrivelse av innholdet i tverrfagligheten i studiet og hvordan kandidatene skal oppnå denne tverrfaglige kompetansen gjennom studiet, ville imidlertid hevet søknaden og tydeliggjort det helhetlige bildet av studiet.

Konklusjon

Nei, høyskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må:

- Ta bort, eller gjøre rede for, i første del av læringsutbyttebeskrivelsen at ferdige ph.d.-kandidater vil ha kompetanse innen «undersøkelse og behandling».
- Inkludere en versjon av kompetansepunktet om tverrfaglighet i NKR i læringsutbyttebeskrivelsen, eller begrunne hvorfor dette ikke skal være med.
- Gjøre tydeligere hvilket innhold som legges i begrepet tverrvitenskapelighet/tverrfaglighet i dette studiet og hvordan tverrvitenskapligheten vektlegges og skal oppnås i studiet.

Høyskolen bør:

- Gjøre tydeligere i beskrivelse og studieplan om dette studiet gir kandidater mulighet til å fordype seg i de ulike fagdisiplinene de kommer fra, og hvordan dette eventuelt balanseres med fordypning i det tverrfaglige fagområdet helse, funksjon og deltakelse.
- Vurdere om læringsutbyttebeskrivelsene kan tydeliggjøres i forhold til når «sitt fagområde» og «sitt forskningsområde» henspiller til de ulike nivå av eget tema for doktorgradsprosjektet, fagfeltet/disiplinen/profesjonen kandidaten har avlagt mastergrad i, det tverrfaglige fagområdet helse, funksjon og deltakelse og generell helsevitenskap som referanseramme.
- Vurdere hvorfor den aktive verbformen i læringsutbyttebeskrivelsen er valgt, og om det har følger for hvordan kandidatene skal eksamineres.
- Under egen begrunnelse for valg av læringsutbyttebeskrivelsen bør HVL uttrykke seg tydeligere slik at man får et godt bilde av hva som er *absolutte krav* til kandidaten og hva som er *ønskelig* at de kan oppnå. Det bør videre sikres at det er samsvar mellom hva som beskrives som krav til kandidaten og at disse berøres direkte i lærebyttebeskrivelsen.
- Vurdere om formidling av forskning i en populærvitenskapelig form skal inngå som eget punkt i læringsutbyttebeskrivelsen, og eventuelt redegjøre for hvordan kandidatene skal lære om slik formidling.

3.3.2 Studietilbudets faglig oppdatering og relevans

§ 2-2 (2) Studietilbudet skal være faglig oppdatert, og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.

Vurdering

Ved etablering av ph.d.-studiet i Helse, funksjon og deltakelse ønsker HVL å tilby et gjennomgående utdanningsløp fra bachelor til ph.d.-nivå for studenter fra idretts-, helse- og sosialfaglige bachelor- og masterprogrammer. Ved oppretting av dette ph.d.-studiet har HVL som intensjon å styrke praksisorientert forskning og forskningsbasert utdanning i hele utdanningspyramiden. Intensjonen er videre at fremtidige arbeidsgivere skal kunne forvente at kandidatene utdannet ved doktorgradsprogrammet har høy vitenskapelig kompetanse, er i kunnskapsfronten innen sitt forskningsområde med internasjonal oversikt og innsikt, og har ferdigheter til kritisk å kunne vurdere samfunnsmessige endringer og behov. Søknaden begrunnes med de nasjonale og globale utfordringene knyttet til ikke-smittsomme sykdommer og langvarige helseutfordringer (diabetes, KOLS, overvekt, hjertekarsykdommer, kreft, psykiske lidelser, muskelskjelettplager, rusrelaterte plager, m.m.), en aldrende befolkning, sosial ulikhet i helse, ny teknologi, tjenesteutvikling, endring i ansvarsfordeling mellom

spesialist- og primær-helsetjenesten, og mellom yrkesgrupper/profesjoner. Søknaden fremhever at befolkningen forventer å bli involvert på nye måter i helsetjenestene - noe som forutsetter tverrvitenskapelig kunnskapsproduksjon og samarbeid og dialog mellom ulike tjenestenivå. Dette har doktorgradsprogrammet ambisjoner om å bidra til, noe som komiteen mener at HVL må fremheve i den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen for programmet (punkt 3.3.1).

Det påpekes i søknaden og det fremkommer i oversikt over CVer og publikasjonslister at ansatte ved HVL er forskningsaktive og i kunnskapsfronten når det gjelder tema som inngår i ph.d.-studiet. Basert på søknad og diskusjoner i løpet av institusjonsbesøket, vurderer komiteen det som svært sannsynlig at studietilbudet er faglig oppdatert med klar relevans for ulike sektorer innen arbeidslivet og så vel for spesialist- som kommunehelsetjeneste. Da intensjonen er at ph.d.-studiet skal kvalifisere for forskning og utviklingsarbeid på regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå hvor tverrvitenskapelig kompetanse etterspørres, så savnes det som nevnt under punkt 3.3.1 at intensjonen også gjenspeiles i læringsutbyttebeskrivelsen. Det savnes også en tydeliggjøring av hvorvidt og på hvilken måte ph.d.-studiet også skal kvalifisere til videre akademisk karriere.

Konklusjon

Ja, høyskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høyskolen bør:

- Tydeliggjøre studiets relevans for eventuell akademisk karriere i enda sterkere grad og sikre at relevansen i forhold til tverrvitenskapelig kompetanse også fremkommer i læringsutbyttebeskrivelsene.

3.3.3 Studietilbudets arbeidsomfang

§ 2-2 (3) Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500–1800 timer per år for heltidsstudier.

Vurdering

Et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng i henhold til European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), og dette innebærer et arbeidsomfang på 1500-1800 timer per år. HVL sier i søknaden at de har beregnet arbeidsomfang utfra et årsverk på 1680 timer, tilsvarende ett årsverk for vitenskapelig ansatte. En fulltidsstudent er beregnet å bruke 3 år på å fullføre ph.d.-studiet. En stipendiat med 25% arbeidsplikt skal bruke 4 år.

I søknaden beskriver HVL et ph.d.-studium på 180 studiepoeng hvor opplæringsdelen utgjør 30 og avhandlingen utgjør 150 studiepoeng. Alle emnene i opplæringsdelen er på 5 studiepoeng med en beregnet arbeidsbyrde på 140 timer pr emne for studenten. Dette skal inkludere forberedelse, selvstudier, student- og lærerstyrte læringsaktiviteter, samt eksamensforberedelser og eksamen. Tabell II og vedlagt studieplan viser skjematisk fordelingen av forventet arbeidsomfang fordelt på timer for læringsaktiviteter, selvstudium og eksamensforberedelse for de 8 planlagte emnene de vil tilby i opplæringsdelen. Tabellen og vedlagte studieplaner viser at det er en del variasjon mellom emnene på hvor mange timer som er beregnet til de ulike delene (læring i gruppe, selvstudium, hjemmeoppgave),

men at alle summeres til 140 timer arbeidsomfang. Noen emner som har samme ordbegrensning på eksamensoppgaven har ikke avsatt like mange timer til arbeid med denne. Det kan vurderes om de 140 timene satt opp som arbeidsbyrde for 5-poengfagene har en gjennomtenkt fordeling av tid mellom læring i gruppe, selvstudium og eksamensoppgaver. At majoriteten av eksamensoppgavene i opplæringsdelen har oppgaver som skal ha nær tilknytning til den enkelte kandidats avhandling, gjør de til mer direkte nyttige øvelser for kandidatene, og ideene som utvikles i disse arbeidene kan kanskje inngå som del av innholdet i avhandling og kappe.

Seks 5-poengs emner på 140 timer utgjør 840 timer. Avhandlingen er satt til 4140 timer selvstudium. Sommert blir det 4980 timer, fordelt på tre år: 1660 timer per år. Dette er innenfor kravet om et arbeidsomfang på 1500-1800 timer per år. Komiteen er ikke bekymret for at arbeidsomfanget skal være for lavt. Utover opplæringsdelen og arbeidet med avhandlingen, inkludert planlegging og gjennomføring av egen forskning, har også HVL store ambisjoner (med krav til eller ønske om, se diskusjon pkt 3.3.1) om deltakelse på interne og eksterne konferanser, seminar og workshops, deltakelse og fremlegg på stipendiatforum, samt å formidle forskningsresultater for allmenheten, i media og i kronikkform.

Konklusjon

Ja, høyskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høyskolen bør:

- Vurdere om de 140 timene som er beregnet som arbeidsbyrde for hvert 5-poengfag har en gjennomtenkt fordeling av tid mellom læring i gruppe, selvstudium og eksamensoppgaver.

3.3.4 Studietilbudets innhold, oppbygning og infrastruktur

§ 2-2 (4) Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Vurdering

Studiet inneholder følgende emner:

- PHDH901 Profilemne: Helse, funksjon og deltakelse (obligatorisk)
- PHDH902 Vitenskapsteori og etikk i helsevitenskap (obligatorisk)
- PHDH903 Forskningsdesign og –metoder (obligatorisk)
- PHDH904 Helsefremming og mestring (valgemne)
- PHDH905 Kontekstuelle betingelser for helse, funksjon og deltakelse (valgemne)
- PHDH906 Implementering av forskning (valgemne)
- PHDH907 Metoder for kartlegging av helse, funksjon og deltakelse (valgemne)

- PHDH908 Intervensjonsstudier (valgemne)
- PHDP909 Avhandling (obligatorisk)

I henhold til søknaden skal læringsutbyttet for studiet oppnås gjennom obligatoriske og valgfrie emner og gjennom arbeidet med avhandlingen. Emnene tilbys spredt i løpet av året og skal være tilpasset for rullerende opptak av kandidater. Studiet består av en opplæringsdel på 30 studiepoeng som skal gjennomføres i første halvdel av studiet, og en forskningsdel på 150 studiepoeng, som skal avsluttes med disputas. Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før avhandlingen innleveres. Opplæringsdelen består av obligatoriske emner på til sammen 15 studiepoeng, og valgfrie emner på til sammen 15 studiepoeng. Det tilbys tre obligatoriske emner á 5 studiepoeng og disse vil bli tilbudt hvert studieår og de valgfrie emnene vil bli tilbudt minst annet hvert år. Det er komiteens vurdering at emneporteføljen i store trekk støtter opp under kandidatenes mulighet til å oppnå studiets læringsutbyttebeskrivelser, og intervallene som emnene tilbys i fremstår som realistiske. Det forventes at ph.d.-kandidatene skal følge hele den obligatoriske opplærings-delen ved HVL. Det ansees som positivt at de valgfrie emnene kan byttes ut med emner fra emnelisten til de andre ph.d.-studiene til HVL eller med emner tatt ved andre nasjonale eller internasjonale institusjoner eller ved aktuelle nasjonale forskerskoler ut fra en vurdering om overordnet læringsutbytte er oppnådd. Det fremstår også som naturlig at programutvalget ved studiet godkjenner opplæringsdelen, og at eksamener og annen opplæring som er eldre enn 2 år ved søknad om opptak kan ikke inngå i opplæringsdelen eller erstatte noen av de valgfrie temaene.

Det legges opp til at lærings- og studieaktiviteter kan arrangeres på tvers av campus, enten ved virtuelle eller konkrete møteplasser. Det er komiteens inntrykk at HVL har bygget solid infrastruktur, administrative tjenester, og legger til rette for gode faglige og praktiske arbeidsforhold for studenter og vitenskapelig ansatte med et godt administrativt studiestøttesystem og elektronisk lærings-plattform. Flercampus løsning stiller spesielle krav til god IT- infrastruktur og digitale løsninger, og dette er forhold som komiteen forstår er under utvikling.

HVL har investert i moderne, tidsmessige løsninger som skal komme ph.d.-kandidatene til gode. HVLS administrative apparat vil også være involvert i drift av ph.d.-utdanningen: Forsknings-, utdannings-, økonomi- og personaladministrasjonen. I tillegg vil seksjon for kommunikasjon, seksjon for arealforvaltning og drift støtte opp under programmet. Videre vil biblioteket være viktig som støtte for forskning, forskningsbaserte utdanninger og forsker-utdanning. I følge søknaden vektlegger HVL arbeidet med bibliotekpersonalets kompetanse for å kunne tilby de beste og mest nyttige tjenestene. Biblioteket har ansatte med master- og doktorgrad som underviser, veileder og arbeider med utvikling av digitale tjenester. Biblioteket er organisert som en felles enhet i høgskolen og har 42 ansatte. Det fremheves i søknad og intervjuer at alle studiesteder i HVL har bibliotek med hensiktsmessige lokaler og engasjert personale. Kandidatene som tas opp på ph.d.-studiet i Helse, funksjon og deltakelse skal være sikret tilgang til alle bibliotek-tjenester uavhengig av arbeidssted. Bibliotekets kunnskapskilder er delt i to kategorier, tilgang til referansedatabaser og andre søketjenester og tilgang til fulltekst-utgaver av bøker og tidsskrift. For å sikre relevante kilder og tilganger deltar biblioteket ved HVL i ulike samarbeid både regionalt (UHNett Vest) og nasjonalt og kjøper tilgang gjennom forlagspakker og konsortieavtaler. Komiteen vurderer at bibliotek-tjenesten vil kunne gi et godt tilbud til ph.d studentene, uavhengig av campus.

Dekanen vil ha ansvar for å legge til rette for at ph.d.-kandidatene blir integrert i forskningsmiljøet på fakultetet generelt, og på kandidatens campus spesielt. For å skape faglig tilhørighet vil ph.d.-kandidatene få arbeidsplass i fysisk nærhet til veileder og resten av forskergruppen han/hun inngår i. Det er også gjennom aktiv deltakelse i forskningsmiljøet i forskningsgruppen at ph.d.-kandidatene skal få erfaring med tverrfaglig forskningssamarbeid og innblikk i forskningsledelse (s 43). Det er komiteens inntrykk at graden av, og innholdet i tverrfagligheten i de ulike forskningsgruppene vil variere. Dersom det er hovedsakelig i forskningsgruppene kandidatene skal settes i stand til å «styre tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekter» (ref manglende punkt i læringsbyttebeskrivelsen ifht NKR diskutert i pkt 3.3.1) kan det være problematisk at ikke alle kandidater får like god erfaring med tverrfaglig forskningsarbeid.

I alle møtene under institusjonsbesøket, også i møtene med avtakere/praksisfeltet, ble betydningen av generisk metodekompetanse og tverrfaglig tilnærming til utfordringer knyttet til helse, vektlagt. Samtidig er det en forventning om at ferdige kandidater med ph.d-grad i helsevitenskap fra HVL skal ha vitenskapelig kompetanse og oppdatert kunnskap på høyt internasjonalt nivå innen sine respektive fagområder. Som diskutert under punkt 3.3.1, er det noe uklart hva som legges i begrepet «tverrfaglighet» og hvilke fordeler og ulemper innholdet i studiet gir i forhold til videre akademisk karriere, i forhold til sammenlignbare program. Siden det ikke var helt klart for komiteen hvilket innhold HVL legger i begrepet «tverrfaglighet», eller «tverrvitenskaplighet», spurte komiteen de fleste gruppene vi møtte ved institusjonsbesøket hvordan de forstod tverrfagligheten i studiet. Det var tydelig at de ulike gruppene; ledere for fagmiljøene, toppledere, studenter så vel som representanter fra avtakerfeltet alle fremhevet at tverrfaglighet var noe de så som spesielt og viktig i dette studiet. Avtakerfeltet var spesielt interessert i kandidater med bredde og tverrfaglig kompetanse. Likevel fikk ikke komiteen helt tak i hvilken betydning de ulike gruppene la i begrepet tverrfaglighet. Blant de vitenskapelige fremkom det at flere ikke ville forvente eller oppfordre kandidater til å være tverrfaglige, i betydningen interdisiplinære, altså bruke flere metoder, i eget doktorgradsprosjekt, men at det skulle legges til rette i studiet for at kandidater kunne jobbe tverrfaglig i eget prosjekt om de ønsket. For flere virket det som tverrfagligheten primært besto i at kandidater ville tas opp fra ulike fagbakgrunner i helse- og sosialfag, idrettsfag, og samfunnsvitenskap, og ville lære å *samarbeide* på tvers - med kandidater fra andre fagbakgrunner og profesjoner under studiet. Vi fikk forklart at tverrfagligheten ville oppnås i praksis i undervisnings- og seminararbeid ved pensumbidrag fra ulike fagdisipliner, at forelesere vil komme fra ulike fagdisipliner, og ved at kandidater med ulike fagbakgrunner og profesjoner bevisst vil plasseres sammen i gruppearbeider slik at de kan lære og utfordres på tvers av fagbakgrunn.

I søknaden og gjennom intervjuer ved institusjonsbesøket beskrives programmets tverrfaglighet som en viktig profil for utdanningen. HVL mener at man har særskilte forutsetninger og at studenter med ulik bakgrunn fra bachelor og masternivå, som forventes å søke seg til programmet, skal få mulighet til å delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver. Man mener også at det er en tradisjon for tverrfaglig forskning ved HVL som kommer til å gjennomsyre programmet. Det er dog komiteens oppfatning at det mangler beskrivelser både i søknaden og ved institusjonsbesøket, som definerer tydelig hvilken betydning HVL legger i begrepet tverrfaglighet / tverrvitenskaplighet i dette studiet, og viser hvordan HVL kommer til å sikre at utdanningen oppnår denne tverrfaglige profilen. Det gjelder også uttrykket for tverrfaglighet i emnenes innhold, eksamensoppgaver, i arbeidet med avhandlingen, og hvordan veiledning og seminarer kommer til å bli organisert.

Det er komiteens samlede vurdering at studietilbudets innhold, oppbygning og infrastruktur er tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet (selv om dette må bearbeides, se punkt 3.3.1). Intensjonen om tverrfaglighet og felles forståelse for ulike perspektiver og forskningsmetodiske tilnærminger er krevende, og blir ekstra krevende når utdanningen skjer på fem geografisk spredte campus. Høgskolen bør derfor også vurdere om den 15 poengs obligatoriske studiedelen må utvides på bekostning av valgfrie studieemner. I dette ligger en mulighet for å styrke metodeundervisningen, noe som kan vektlegges mer i studieplanen da denne generiske kunnskapen er vesentlig for å sikre gjensidig forståelse mellom de ulike fagfeltene som inngår i samarbeidet og fostre tverrfagligheten i studiet. Det samme gjelder punktet om kunnskapsformidling (se punkt 3.3.5). Det kan også vurderes en større fleksibilitet når det gjelder hyppighet av tilbud om valgfrie emner.

Konklusjon

Ja, studietilbudets innhold, oppbygning og infrastruktur er tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Høgskolen bør:

- Vurdere om den planlagte vektningen av obligatoriske og valgfrie emner er mest hensiktsmessig i forhold til måloppnåelsen for studiet.
- Vurdere om undervisning i metode bør vektlegges mer i studieplanen da denne generiske kunnskapen kan være vesentlig for å sikre gjensidig tverrfaglig forståelse mellom de ulike fagfeltene som inngår i samarbeidet.
- Beskrive hvordan man sikrer at utdanningen oppnår den ønskede tverrfaglige profilen og hvordan veiledningen vil bli organisert for å gjøre det mulig å tilgodese det tverrvitenskapelige perspektivet.

3.3.5 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

§ 2-2 (5) Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

Vurdering

I følge søknaden vil studentaktive og dialogbaserte læringsformer og kritisk refleksjon, diskusjon og formidling bli vektlagt i hvert emne. Det legges vekt på at dagsaktuelle og klassiske problemstillinger med relevans for de ulike emnene tas opp til diskusjon og knyttes til vitenskapsteoretiske, metodiske eller etiske utfordringer. I de fleste emnene vil arbeidsoppgavene bli knyttet til kandidatens doktorgradsprosjekt. Det legges opp til at lærings situasjonene foregår på skandinavisk språk og på engelsk. Organisering av lærings situasjonene vil variere fra fysisk fremmøte, nettbaserte interaktive kurs og bruk av nettbaserte studiestøttesystemer. Det legges tydeligvis opp til en god variasjon av læringsaktiviteter fra bruk av ressursforelesninger, seminar, gruppe-arbeid, individuell eller gruppebasert veiledning til læringsaktiviteter med nettbaserte undervisningssituasjoner der faglig

ansvarlig og kandidatene møtes på internett, synkront eller asynkront og ved bruk av moderne teknologi som læringsaktiviteter knyttet til videopodcast.

Gjennom søknad, studieplan og intervjuer formidles det en klar forventning om at studentene skal bidra til egen og medstudenters faglige utvikling og læring. Når det gjelder gjennomføringen av utdanningen, så beskrives noen overgripende pedagogiske prinsipper som veiledende for innhold og gjennomføring. Studentene forventes å ta en aktiv rolle når det gjelder ansvar for egen læring. Læringsaktivitetene skal ha fokus på at studentene tilegner seg kunnskap, utvikler sin evne til kritisk refleksjon og akademisk argumentasjon. Studentene skal i løpet av utdanningen utvikle egen evne til presentasjon muntlig og skriftlig, til å granske andres tekster kritisk og til å forsvare egne tekster. Studentene skal også utvikle sin evne til å presentere egen forskning i seminarer, i forskningsgruppen, men også internasjonalt og i mere popularisert form til allmennheten og kollegaer. Gjennom ulike læringsaktiviteter forventes det at studentene skal bidra til egen og medstudenters læring.

Den pedagogiske plattformen er bygget på samhandling, seminarer, litteraturpresentasjoner, prosessorientert skriving med individuell og gruppebasert veiledning, prosjektarbeid, og individuelt studiearbeid. Emnene er ulikt organisert og tilbyr ulike typer lærings situasjoner. Videre skal studentene delta på stipendiatforum jevnlig for å møte ph.d.-kandidater som er i ulike stadier av forskningsprosessen og som tilhører ulike forskergrupper og ulike campus. Stipendiatforum er på fakultetsnivå og planlegges avholdt minst 1 gang per semester med fokus på ulike tematikk som hvordan man gjør refereearbeid, opposisjon, presentasjoner, søknadsskriving (postdok-søknader), m.m. Dette forumet utgjør også en læringsarena, der kontakter knyttes på tvers av campus, fagmiljø og forskergrupper.

Kunnskapsformidling vektlegges videre som en integrert del av arbeids- og undervisningsformene i opplæringsdelen. Det kreves at studentene presenterer sin forskning minst én gang på en internasjonal vitenskapelig konferanse. Videre oppfordres de til å formidle sitt prosjekt for et bredere publikum. Forventinger om populærvitenskapelig formidling er imidlertid ikke uttrykt i egne læringsutbyttebeskrivelser. Under begrunnelse for læringsutbyttebeskrivelse (s 21) sies det at «Kandidaten må også formidle eget fagfelt til fagfeller, studenter og allmennheten, på et skandinavisk språk og på engelsk». I det valgfrie emnekurset 904 Helsefremming og mestring settes det også frem som læringsutbytte at kandidaten «formidler forsknings- og utviklingsarbeid til ulike målgrupper som fagfeller, studenter og allmennheten», uten at emnebeskrivelsen eller studieplanen dekker populærvitenskapelig formidling direkte. Med vektleggingen av populærvitenskapelig formidling til allmenheten, burde HVL vurdere å legge opp for undervisning om dette i ph.d-programmet, da det kan synes litt tilfeldig hvordan studenten skal tilegne seg disse ferdighetene og hvordan det eksamineres i dette.

Oppnåelse av læringsutbytte er videre knyttet til ph.d.-kandidatenes egen innsats. Selvstudie kan være nettbasert asynkront online eller offline for å lære fakta eller begrep. Selvstudier innebærer studentstyrte aktiviteter slik som individuelt studiearbeid i oppgitt og selvvalgt litteratur og i samarbeid med medstudenter. Skrivetrening er sentralt for å beherske flere vitenskapelige sjangre og for imøtekomme publiseringskrav. Skrivetrening er på norsk og engelsk, og fremkommer for komiteen som solid forankret i programmet.

I noen emner legges det opp til underveisevaluering og i alle emnene gis begrunnelse for resultatet av sluttevalueringen. Det legges opp til at arbeidet med avhandlingen blir prosess- og resultat-evaluert,

underveis og slutt-evaluert. Arbeidet med avhandlingen er videre det viktigste bidraget for at ph.d.-kandidatene får tilegnet seg forskningskompetanse og oppnår forventet læringsutbytte. Arbeidet omfatter planlegging og gjennomføring av egen forskning og behandling av resultatene, samt utforming av avhandlingen. Arbeidsformene for avhandlingen består i stor grad av selvstendig arbeid og forskningsaktiviteter under veiledning, samt deltakelse i forskergruppe. Arbeidsformene inkluderer litteratursøk, vurdering og /eller utvikling av systematiske oversikter, datainnsamling/-produksjon, analyser av egne data, individuell og kollegabasert skriving, deltagelse og presentasjoner på interne og eksterne seminarer og konferanser, annen formidling og eventuelt forskningsopphold ved utenlandsk institusjon.

Det er komiteens vurdering at de valgte undervisningsformer er tilpasset studieprogrammets læringsutbytter og det er en god variasjon i undervisningsformer. Studentene gis også mulighet til å oppøve sine ferdigheter i vitenskapelig argumentasjon og skriving. En sentral del i avhandlingsarbeidet er regelmessig veiledning, og studentene har rett til 200 timers veiledning. Gjennomgående forventes det at studenten tar et stort eget ansvar. Det er positivt at man vil ta i bruk virtuelle metoder, noe som HVL har gode forutsetninger for utfra den infrastruktur som presenteres i søknaden. Det fremkommer imidlertid ikke helt tydelig hvilke krav man stiller til seminarene i forskningsgruppen, og heller ikke i hvilken omfang studenten forventas å delta. I søknaden savnes det også en beskrivelse av hvordan man vil sikre medvirkning av forskerseniører på seminarene.

Når det gjelder de beskrevne eksamensformer så er det komiténs vurderinger at de er vel tilpasset til studieprogrammets læringsutbytter. Det kan anmerkes at variasjonen er liten. Hjemmeeksamen er valgt eksaminasjonsform for samtlige obligatoriske og valgfrie emner. Det finnes variasjon da en tekst iblant bare leveres inn for bedømming, iblant skal både en tekst og en muntlig presentasjon gjøres, og iblant skal innlevert tekst forsvares gjennom opponering av øvrige doktorander. Det er positivt at flere emner eksamineres ved at studenten gjør en refleksjon til eget valgt forskningsprosjekt. Det gir en mulighet til dybde, men samtidig en risiko for at man mister bredde og tverrvitenskaplige perspektiver i sin utdanning når det gjelder teori og metode. Det er også en svakhet at den tverrfaglige kompetansen man skal oppnå i programmet ikke kommer tydelig til uttrykk i valgte eksaminasjonsformer.

Konklusjon

Ja, studiets undervisnings-, lærings- og vurderingsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høyskolen bør:

- Beskrive hvordan man sikrer at seminarene som gis i forskningsgruppene skjer i tilstrekkelig omfang og med god nok kvalitet ut fra en oppmerksomhet på at de ulike forskningsgruppene er ulike med hensyn til størrelse, antall erfarne forskere og hvor variert den tverrfaglige bredden er blandt medlemmene.
- Beskrive hvordan man sikrer at studentene får kunnskap og ferdighet innen kunnskapsformidling og hvordan slike moment i studietilbudet vil bli eksaminert.

3.3.6 Kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid

§ 2-2 (6) Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid.

Vurdering

For å vise koblingen mellom studietilbudet og relevant forsknings- og faglig utviklingsarbeid fremstiller søknaden først en oversikt over forskningsaktivitetene på de fem campus:

Ved campus Førde og campus Sogndal er fire forskergrupper organisert under Senter for helseforskning i Førde: Folkehelse, livsstil og overvekt, Psykisk helse og rus, Kvalitet og innovasjon i eldreomsorg, og Samhandling og kvalitet i helse- og sosialtjenestene. Forskingen innen helse- og sosialfag i Sogn og Fjordane spenner over to campus og to fakultet: Fakultetet for helse- og sosialfag, og Fakultetet for lærerutdanning, kultur og idrett. Flere av forskningsprosjektene og forskergruppene er derfor tverrfaglige og det oppgis at to forskergrupper er knyttet til dette ph.d.-studiet: Fysisk aktivitet og folkehelse, samt Idrett, utvikling og prestasjon.

Ved campus Bergen er to sentre og 14 forskergrupper tilknyttet ph.d. studiet. Senter for kunnskapsbasert praksis er et av disse, og senteret samarbeider tett med kommunehelsetjenesten, utdanningsinstitusjoner og private aktører og tilbyr kurs og masterutdanning i kunnskapsbasert praksis. Forskergruppen Implementeringsforskning og metodeutvikling og Diabetes forskergruppe for beste praksis (DiaBEST) er knyttet til senteret. Internasjonalt leder senteret nettverket Evidence-Based Research Network. Det andre senteret er Senter for omsorgsforskning Vest som skal bidra til å styrke praksisnær forskning og utvikling, drive forskningsformidling overfor kommunene og utdanningssektoren og bidra til kompetanseheving i omsorgssektoren. Senteret har tre forskergrupper: Kommunale helse- og omsorgstjenester i en aldrende befolkning, Rehabilitering og helsefremming, og Teknologi, helse og samfunn. I tillegg driver senteret et forskernettverk med medlemmer fra alle campus og nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere. Utover dette er det ved Campus Bergen ni forskergrupper knyttet til Fakultetet for helse og sosialfag: Bevegelse og funksjon, Idrett, helse og funksjon, Kreft og livskvalitet, Pasientopplevelser og pasientsikkerhet ved akutt og/eller kritisk sykdom, Patient-reported outcomes and quality of care in cardiology, Psykisk helse og rus, Reproduktiv helse, Samfunnsarbeid, og Rett, demokrati og velferd.

Ved campus Stord og campus Haugesund er forsknings- og utviklingsaktivitetene ikke organisert i forskergrupper, men som forskningsprogrammer med tilhørende prosjekter/aktiviteter: Samhandling for bedre folkehelse, Klinisk helse- og omsorgsvitenskap og FoU-enhet for samhandling.

Søknaden presenterer deretter hvordan de ulike forskningsgruppene aktivt bidrar til de fire tematiske forskningsområdene:

Helsefremming og mestring: Syv forskergrupper vil bidra til dette temaområdet: Forskergruppen for folkehelse, livsstil og overvekt (campus Førde), Psykisk helse og rus (Førde), Psykisk helse og rus (Bergen), Rehabilitering og helsefremming (Bergen), DiaBEST - Diabetes forskergruppe for beste praksis (Bergen), Kreft og livskvalitet (Bergen) og PROCARD - Patient-reported outcomes and quality of care in cardiology (Bergen).

Kontekstuelle betingelser for helse, funksjon og deltakelse: Åtte forskergrupper vil bidra til dette temaområdet: Kvalitet og innovasjon i eldreomsorg (Førde), Kommunale helse- og omsorgstjenester i en aldrende befolkning (Bergen), Rett, demokrati og velferd (Bergen), Samfunnsarbeid (Bergen), Klinisk helse- og omsorgsvitenskap (Stord), FOUSAM - FoU-enhet for samhandling (Stord), Samhandling for bedre folkehelse (Haugesund).

Fysisk aktivitet, helse, funksjon og deltakelse: Fire forskergrupper vil bidra til dette temaområdet: Fysisk aktivitet og folkehelse (Sogndal), Idrett, utvikling og prestasjon (Sogndal), BeFu - Bevegelse og funksjon (Bergen), Idrett, helse og funksjon (Bergen).

Implementering av forskning: Tre forskergrupper vil bidra til dette temaområdet som skal bidra til at ny kunnskap tas i bruk i praksisfeltet, i utdanning og i forskning på bakgrunn av kunnskapsoppsummeringer: Implementeringsforskning og metodeutvikling (Bergen), POPS - Pasientopplevelser og pasientsikkerhet ved akutt og/eller kritisk sykdom (Bergen), Teknologi, helse og samfunn (Bergen).

Det er komiteens vurdering at HVL har en omfattende forskningsaktivitet som er relevant for det omsøkte studietilbudet. Det er også gjort et betydelig arbeid for å tydeliggjøre hvilke forskningsgrupper som skal bidra til de enkelte delene av programmet, noe som vurderes som positivt. Det er imidlertid utvalgets vurdering at flere av forskningsgruppene ved HVL arbeider med betydelig tematisk overlapp. Noen forskningsgrupper synes videre å favne svært bredt tematisk, mens andre igjen synes å fremstå som nokså smale. En grundig gjennomgang synes å være nødvendig, dette vil styrke tilhørighet, understøtte ph.d. studiet og sikre at forskningsgruppene som trenger å samarbeide ikke blir stående i et internt konkurranseforhold til hverandre. Sterke forskningsgrupper vil øke muligheten for å oppnå ekstern finansiering, noe som vil styrke ph.d. programmet faglig og virke positivt rekrutteringsmessig. Det savnes også beskrivelser av hvordan tverrvitenskapelige perspektiv fremkommer i pågående forskning.

Konklusjon

Ja, studiet har en relevant kobling til forskning og faglig utviklingsarbeid.

Høyskolen bør:

- Synliggjøre hvordan tverrvitenskapelige perspektiv fremkommer i pågående forskning.
- Gjøre en grundig gjennomgang av sine forskningsgrupper for å sikre tilknytningen til ph.d. programmet i enda sterke grad, samt sikre robusthet og evne til å oppnå ekstern finansiering

3.3.7 Ordninger for internasjonalisering

§ 2-2 (7) Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

HVL viser i sin søknad til et stort antall internasjonale samarbeidspartnere både i Norden, Europa og øvrige verden. Flere av de avtaler som legges ved søknaden er juridisk bindene, som for eksempel den

med Australian Catholic University, Sydney (Australia), Deakin University (Australia), Duke University (USA), University of Exeter (England), John Hopkins (USA), Monash University (Australia), Yale University (USA) og York University (Canada). HVL har også Erasmus avtale med Århus og Odense (Danmark), Charles University (Tjekkia) og Jönköping (Sverige).

Et annet sterkt uttrykk for at det finns et internasjonalt samarbeid er den høye andelen publikasjoner med internasjonalt medforfatterskap (se også 3.4.11). At det finns et ønske om å drive utdanning og forskning i et internasjonalt miljø kommer også til uttrykk i professor II ansettelsene som finnes ved HVL som også har hovedstilling ved annet lærested. Det er positivt at man har som mål at studentene skal trene på å anvende vitenskapelig engelsk, noe som kan bidra til å kvalifisere studentene for internasjonalt samarbeid. Det er også tydelig i søknaden at det er et ønske å være i stand til å kunne ta imot internasjonale studenter. Dette inntrykket ble forsterket gjennom intervjuene vi gjennomførte hvor det kom frem at et internasjonalt kontor som arbeider med studentutveksling skal organiseres sammen med forskningsadministrasjonen.

Det er komiteens vurdering at HVL har tilfredsstillende ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende ordninger for internasjonalisering.

3.3.8 Internasjonal studentutveksling

§ 2-2 (8) Studietilbud som fører frem til en grad skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

Vurdering

De avtaler som finnes med 13 internasjonale institusjoner danner grunnlag for å fremme mobilitet, forskningssamarbeid, felles søknader om eksterne forskningsmidler, veiledning og utdanning. Dette gjør det også mulig å rekruttere internasjonale studenter til programmet. Om dette blir aktuelt, vil undervisning og seminarer foregå på engelsk. Det er krav om at kandidaten skal presentere sin forskning ved minst en internasjonal konferanse under studieforløpet. Midtveisevurderings-seminaret holdes på engelsk og avhandlingen kan skrives på skandinavisk språk eller engelsk.

Det er et ønske at alle studenter som er tatt opp på programmet skal ha minst en måned arbeidsopphold utenlands og helst ved en institusjon som HVL har samarbeid med og som har en forskningsprofil som er relevant for kandidaten. Det forventes at kandidaten presenterer egen forskning under oppholdet og det forventes at veiledere medvirker til at kandidaten integreres i det miljøet som man kommer til. Det er komiteens vurdering at HVL kan nå målet når man tar i betraktning det store antallet internasjonale institusjoner som man har samarbeidsavtale med.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for internasjonal studentutveksling.

3.3.9 Praksisavtaler

§ 2-2 (9) For studietilbud med praksis skal det foreligge praksisavtaler mellom institusjon og praksissted.

Vurdering

Ikke relevant for det omsøkte studiet.

3.4 Fagmiljø tilknyttet studiet (§ 3-3 i forskrift fra kunnskapsdepartementet om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning og § 2-3 i studietilsynsforskriften)

3.4.1 Kvalitet og omfang i utdanning og forskning

§ 3-3 (1) Institusjonen skal tilby utdanning og forskning på området for doktorgradsstudiet som har en høy kvalitet og et omfang som sikrer at doktorgradstudiet kan gjennomføres på høyt vitenskapelig nivå. Institusjonen skal ha bredde i studietilbudet på lavere og høyere grads nivå innenfor området for doktorgradsstudiet.

Vurdering

Studietilbudet på lavere nivå har god bredde. HVL tilbyr flere bachelorutdanninger med relevans for det omsøkte ph.d.-studiet: sykepleie, fysioterapi, ergoterapi, idrett, fysisk aktivitet og helse, idrett og kroppsøving, samt folkehelsearbeid med vekt på kosthold og fysisk aktivitet. I tillegg kan ph.d.-studiet være relevant for kandidater som har bachelorgrad i barnevern, sosialt arbeid, vernepleie, radiografi, bioingeniørfag, dersom disse kandidatene tar en master i helsefag eller spesialiserer seg mot helsefaglige problemstillinger. Det finns også en bredde i studietilbud på høyere nivå. Følgende mastergradsstudier ved HVL har relevans for ph.d.-studiet: Klinisk fysioterapi (Bergen), Klinisk sykepleie (Bergen), Kunnskapsbasert praksis i helsefag (Bergen), Psykisk helse- og rusarbeid (Bergen), Jordmorfag (Bergen), Klinisk helse- og omsorgsvitenskap (Stord), Samhandling innen helse- og sosialtjenester (Førde/Sogndal) og Idrettsvitenskap (Sogndal). Forskerutdanningen kan videre være relevant for kandidater med mastergrad i Samfunnsarbeid (Bergen), Fysisk aktivitet og kosthold i et skolemiljø (Bergen), og Organisasjon og ledelse: Helse og velferdsledelse (Sogndal/Førde/Haugesund). Slik sett har HVL en god bredde i studietilbudene på lavere og høyere grads nivå innenfor området for ph.d.-studiet. Tall fra DBH viser at HVL hver år har et betydelig antall kandidater på de aktuelle mastergradsstudiene som kvalifiserer til studiet. Det er komiteens vurdering at grunnlaget er godt, og at det blir viktig for HVL å bekjentgjøre denne muligheten for de aktuelle

studieprogrammene både på bachelor- og mastergradsnivå. Det vil imidlertid være nødvendig å tydeliggjøre hvordan idrett og samfunnsvitenskap defineres inn programmet sammen med profesjonsutdanningene i helse- og sosialfag.

I søknaden fremkommer det at de vitenskapelige ansatte som i dag er knyttet til HVL sine bachelor og mastergradsutdanninger, driver en betydelig forskningsaktivitet. Som diskutert under punkt 3.3.6 støtter forskningsaktiviteten ved HVL opp under de tematiske områdene i ph.d.-studiet. Til tross for høy forskningsaktivitet i miljøene sett under ett, må det likevel påpekes at enkelte miljø som inngår i samarbeidet er små og sårbare. Det er heller ikke tydelig for utvalget hvordan forskningsaktiviteten ved HVL understøtter de relevante studieprogrammene på Bsc- og MSc-nivå, og det er noe som utvalget ønsker å utfordre HVL på fremover for å vise en tydelig kobling mellom utdanning og forskningsaktivitet. Vurderingen er likevel at HVL kan tilby utdanning og forskning på området for doktorgradstudiet som har en høy kvalitet og med et omfang som sikrer at doktorgradstudiet kan gjennomføres på høyt vitenskapelig nivå. Forskningsindikatorer som publiseringsfrekvens, tilslag på eksterne søknader, antall doktorgradskandidater som blir veiledet av forskere ved HVL, gjør det videre sannsynlig at doktorgradstudiet kan gjennomføres på høyt vitenskapelig nivå.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende oppfylt.

Høyskolen bør:

- Sikre at det gjennomgående studieforløpet blir godt kjent i alle de aktuelle studieprogrammene
- Sikre at forskningen og forskningsgruppene ved HVL også har en tydelig kobling til det gjennomgående studieforløpet slik at både bachelor-, master- og ph.d. kandidater kan kobles til pågående prosjekter
- Tydeliggjøre hvordan idrett og samfunnsvitenskap defineres inn programmet sammen med profesjonsutdanningene i helse- og sosialfag

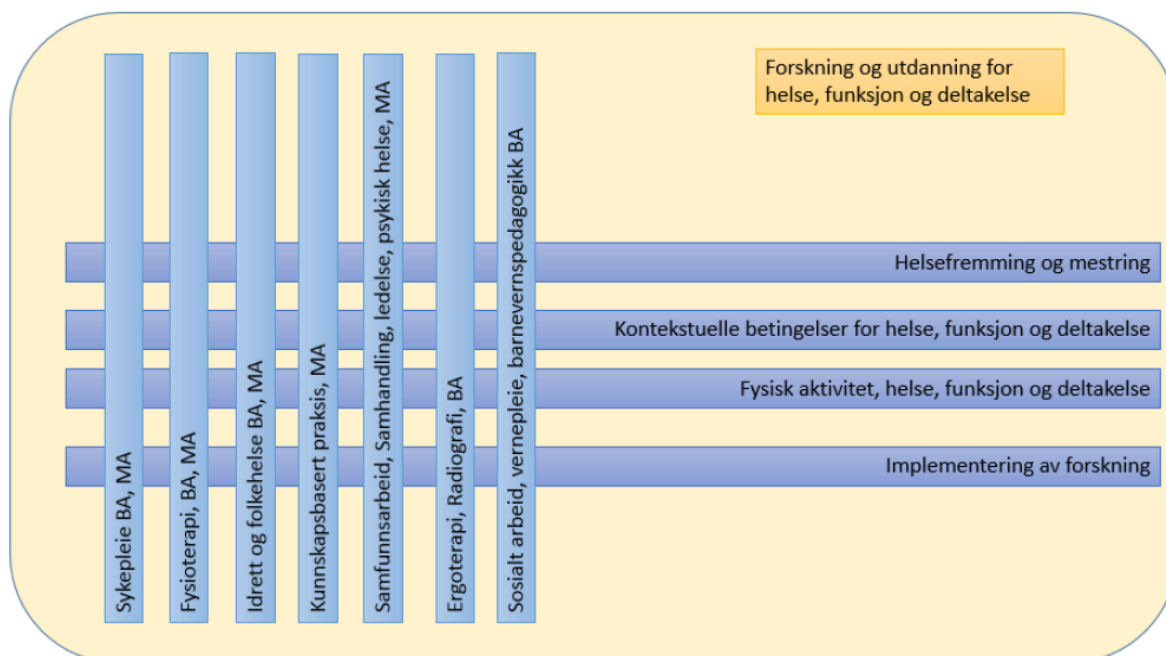
3.4.2 Området for studiet skal utgjøre en vitenskapelig helhet

§ 3-3 (2) Området for doktorgradstudiet skal utgjøre en vitenskapelig helhet, og det skal være sammenheng mellom de enkelte delene studiet er satt sammen av.

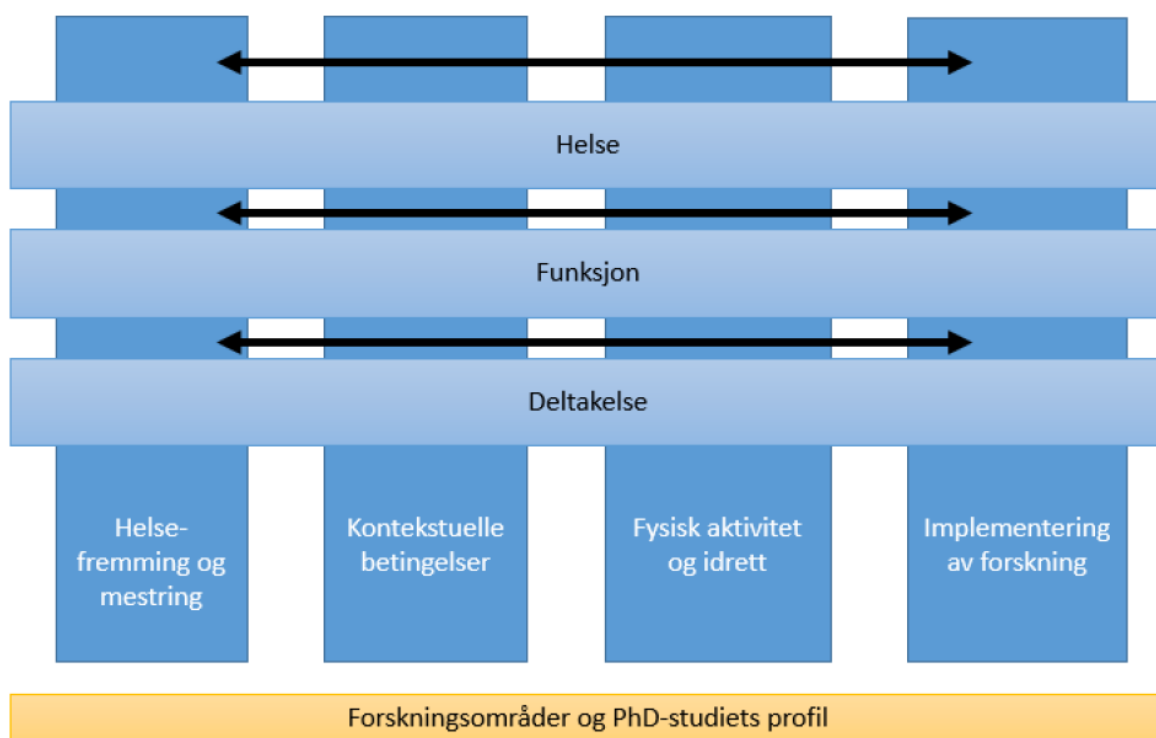
Vurdering

Gjennom søknad og institusjonsbesøk har komiteen fått forståelsen av hvordan det omsøkte ph.d.-studiet skal ha et særskilt fokus på sammenhengen mellom helse, funksjon og deltakelse. Den vitenskapelige helheten fremkommer gjennom studiets profil og emneporteføljen, og er visualisert i figur I og figur II hentet fra søknaden. Det er HVLs intensjon at kandidater med doktorgrad i Helse, funksjon og deltakelse skal tilegne seg dybde- og breddekunnskap utover nivået til helsevitenskapelige kandidater på lavere grads nivå og bidra til en mer avansert brukerorientert utvikling av fremtidens tjenester med en tverrvitenskapelig tilnærming i møte med kommende samfunnsutfordringer. Ambisjonene er mindre tydelige for aktuelle kandidater fra fagfelt som idrett eller samfunnsvitenskap. Som diskutert under punkt 3.3.1, er det komiteens mening at nettopp intensjonen om

tverrvitenskapelig tilnærming må tydeliggjøres i studiets læringsutbytte, da muligheten til å synliggjøre den vitenskapelige helheten og sammenhengen mellom de enkelte delene studiet ligger her.

Figur 1. Sammenheng mellom utdanningsprogram og forskningsområder. (Fra søknad)

Figur 2. Sammenheng mellom forskningsområdet og ph.d.-studiets profil. (Fra søknad)

Helsevitenskapelig forskning ved HVL skal bidra med ny kunnskap om hvordan det er å leve med ulike helseutfordringer, hva som hemmer og fremmer funksjon og deltakelse, og hvordan mennesker håndterer og tilpasser seg skiftende levekår og livsbetingelser gjennom livet. Søknaden fremhever at HVLs helserelaterte forskning skal bidra med ny kunnskap om hvordan ulike kulturelle forståelser av helse, sykdom og omsorg institusjonaliseres, og om hvilke konsekvenser dette kan få på individ-, gruppe- og samfunnsnivå. Forskingen skal gjøres i tett samarbeid med praksisfeltet og har som intensjon å bidra til utvikling av nye praksisformer. HVL sine fem campus ligger alle nært sentrale helseinstitusjoner på Vestlandet, noe som absolutt gir en mulighet til å bidra til regional utvikling. Komiteen anerkjenner at den vitenskapelige visjonen for ph.d.-studiet er en sterk kobling mellom utdanning og forskning, og mellom forskning og praksisfelt.

Komiteens vurdering er videre at ph.d.-studiet profitterer på at forskningsmiljøene har ulike praktiske, teoretiske og metodiske tilganger til helse- og sykdomsrelaterte fenomener. Helse kan forstås og utforskes på mikro-, mellom- eller makronivå og med fokus på f.eks. teoriutvikling, empiri, metode, struktur eller kunnskapsdeling og utvikling av nye praksisformer, jfr. presentasjon av ICF i innledningen av søknaden og diskusjoner under institusjonsbesøket. Forskningsmiljøene på HVL bidrar med ny kunnskap på mikronivå (individ), mellomnivå (organisasjon og struktur) og makronivå (samfunn). De fire tematisk sterke forskningsområdene ved HVL bidrar samlet til en bred og kritisk tilnærming til helse, funksjon og deltakelse.

Ph.d.-studiets faglige egenart bygger på en forståelse av at menneskers helse og helsepotensiale er et resultat av komplekse samspill, og det obligatoriske emnet PHDH901 Helse, funksjon og deltakelse omhandler dette. Nøkkelbegrepene helse, funksjon og deltakelse vil utgjøre gjenstandsområder for forskningen og ulike modeller og teoretiske forståelser av sammenhengen mellom dem vil bli

problematisert. Det trekkes også frem at globale endringer knyttet til konflikter, fattigdom og klima utfordrer lokale helse- og omsorgstjenester, og påvirker helse, funksjon og deltakelse. Det tematiseres hvordan sosiale og strukturelle faktorer påvirker helsetilstand, aktivitetsnivå og sosial deltakelse lokalt og globalt, fra individuelt kroppslig nivå til samfunnsnivå. I emnet PHDH902 Vitenskaps-teori og – etikk i helsevitenskap drøftes ulike kunnskapssyn og grunnleggende forutsetninger i vitenskapsfilosofiske tradisjoner for å forstå helse, funksjon og deltakelse. I emnet PHDH903 Forskningsdesign og forskningsmetoder vises hvordan studier av komplekse sammenhenger forutsetter breddekunnskap om forskningsmessige tilnærminger. Ved å ha ulike forskningstradisjoner i helse- og samfunnsvitenskapelig forskning som metodologisk utgangspunkt skapes bredere bilder av det som undersøkes, noe komiteen anerkjenner. De obligatoriske fagene vil også kunne danne et godt grunnlag for tverrfaglighet i studiet, og å ha tverrvitenskapelige utfordringer som et større tema i et eller flere av disse fagene, spesielt metodefaget, ville vært styrkende.

To valgfrie emner PHDH904 Helsefremming og mestring og PHDH908 Intervensjonsstudier utgår fra forskningsmiljøet innen i) *Helsefremming og mestring*. Forskerne har metodekompetanse innen casestudier, kliniske studier, intervensjonsforskning, oppfølgingsstudier, registerstudier, medforskning og brukerinvolvering i forskning. Medforskning og brukerinvolvering er relevant for alle metodiske tilnærminger. Fagmiljøet bidrar med ny kunnskap om helsefremming eller hvordan det er å leve med langvarige og sammensatte helseutfordringer som diabetes, overvekt, muskel-skjelettplager, kreft, rusavhengighet og psykiske helseutfordringer, og effekter av ulike tiltak knyttet til dette.

Det valgfrie emnet PHDH905 Kontekstuelle betingelser for helse, funksjon og deltakelse utgår fra forskningsmiljøet beskrevet under ii) *Kontekstuelle betingelser for helse, funksjon og deltakelse*. Fagmiljøet har spesiell metodekompetanse i etnografi, aksjonsforskning og 'mixed methods'. Forskning innen dette området studerer institusjonelle/kontekstuelle betingelser for helse- og omsorgstjenester i et nasjonalt og internasjonalt komparativt perspektiv som politiske, organisatoriske, kulturelle, materielle (arkitektoniske, teknologiske, økonomiske) og juridiske betingelser.

Det valgfrie emnet PHDH907 Metoder for kartlegging av helse, funksjon og deltakelse utgår fra forskningsmiljøet knyttet til iii) *Fysisk aktivitet, helse, funksjon og deltakelse*. Fagmiljøet har spesiell metodekompetanse på målemetoder, pasientrapportering/medforskning og effektstudier. Forskingen tilnærmer seg helse på individnivå gjennom kartlegging og studier av hvordan endret bevegelse og funksjonsevne kan påvirke fysisk og mental helse og livskvalitet, sosiale relasjoner og deltakelse i ulike former for aktiviteter og arbeidsliv. Flere i dette fagmiljøet er også involvert i emnet PHDH908 Intervensjonsstudier.

Det valgfrie emnet PHDH906 Implementering av forskning er knyttet til forskningsmiljøet iv) *Implementering av forskning*. Fagmiljøet har spesiell metodekompetanse i å utarbeide systematiske kunnskapsoversikter, kvantitative forskningsmetoder og statistikk. Gjennom forskning vises det hvordan forholdet mellom forskning og praksisfelt kan påvirkes, og man går dypere inn i hvordan forskning på helse, funksjon og deltakelse kan innrettes for å korte veien fra forskning til praksis.

Det er komiteens vurdering at doktorgradsstudiet slik det er beskrevet i søknaden og i møter med fagpersoner under institusjonsbesøket, utgjør en vitenskapelig helhet. Sammenhengen mellom de enkelte delene i studiet sikres ved at emnene dels bygger på hverandre (fra obligatorisk til valgfritt), og dels kan settes sammen på ulikt vis for de ulike kandidatene. Alle emner bidrar til å tydeliggjøre

studiets vitenskapelige profil og helhet. Komiteen mener imidlertid at en forutsetning for at denne forståelsen skal implementeres hos kandidatene, er at de obligatoriske kursene vektlegges tilstrekkelig til at studentene får en felles faglig teoretisk plattform. I tillegg bør det sikres at det stilles eksplisitte krav til at en del av avhandlingen gjenspeiler studiets spesielle profil.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende oppfylt.

Høgskolen bør:

- Vurdere om det skal stilles eksplisitte krav til at en del av avhandlingen gjenspeiler studiets spesielle profil.

3.4.3 Fagmiljøets kompetanse innenfor utdanning og forskning

§ 3-3 (3) Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø med høy kompetanse innenfor utdanning og forskning. Fagmiljøet skal kunne vise til dokumenterte forskningsresultater, inkludert publisering, på høyt, internasjonale nivå, og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Vurdering

HVL definerer sitt samfunnsoppdrag som utdanning, forskning, faglig- og kunstnerisk utviklingsarbeid, innovasjon og formidling, som skal bidra til å møte dagens og morgendagens utfordringer regionalt, nasjonalt og globalt. De fire forsknings-områdene som ph.d.-studiet bygger på er satt sammen av resurspersoner fra alle fem campus ved HVL (57 personer). Disse personene har ca. 1000 publikasjoner til sammen i tidsrommet 2012-2016, hvorav ca. 400 med internasjonale medforfattere og ca. 200 er på nivå 2. Det er dog noe variasjon i publiseringsfrekvens blant de vitenskapelig ansatte som knyttes til doktorgradsprogrammet.

Når det gjelder utdannings- og undervisningserfarings så har en majoritet av de 57 vitenskapelig ansatte som er tilknyttet programmet en eller annen form for pedagogisk utdanning. En stor andel av lærerne har lang erfaring med undervisning, veiledning og eksaminasjon av studenter både på bachelor og masternivå, men også erfaring gjennom det å ha oppdrag ved andre institusjoner innen veiledning, undervisning og utdanning. Slik komiteen forstår det, kommer samtlige involverte lærere til å ha undervisning på bachelor- og masternivå som en del av sin tilsetning utover arbeidsoppgaver ved ph.d. programmet, noe som innebærer gode muligheter for en forskningstilknytning til grunnutdanningsprogrammene.

I søknaden redegjøres det for at forskningsmiljøene ved HVL samlet sett kjennetegnes av en vitenskapelig produksjon som er relativt omfattende og som i relativt stort omfang er produsert gjennom internasjonalt samarbeid. I søknaden beskrives også omfattende nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid, særlig fremheves europeiske samarbeidspartnere.

Det er utvalgets vurdering at HVL i sin søknad beskriver et samlet fagmiljø med tilstrekkelig høy kompetanse innen forskning og utdanning. Dette inntrykket forsterkes gjennom intervjuene ved

institusjonsbesøket. Komiteen konkluderer derfor med at HVL har solide og gode fagmiljø med relevant forskningsaktivitet og samarbeidserfaring både nasjonalt og internasjonalt.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende oppfylt.

3.4.4 Fagmiljøets dybde og bredde

§ 3-3 (4) Fagmiljøet skal ha dybde og bredde innenfor alle vesentlige deler av doktorgradstudiet slik at doktorgradskandidatene kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver.

Vurdering

Fagmiljøet ved HVL sin dybde og bredde dokumenteres ved presentasjonen av forskergrupper og miljø i punkt 2.6, og i punkt 2.7 og 2.8 om internasjonalisering, og gjennom Tabell 4, samt CVer i Appendix. Tabell 4 s.73-78 viser med stikkord de tematiske områdene den enkelte forsker og underviser på. Tabell 5 s.79-86 eksemplifiserer bredden i fagmiljøets forskning ved å presentere kandidatene, tittel på deres avhandling, og hvem som er deres veiledere. Ph.d.-kandidatene kan spesialisere seg under de fire tematiske forskningsområdene ved HVL. Selv om det er komitéens vurdering at HVL bør gjøre en gjennomgang av forskningsgruppe-porteføljen, så er det tydelig både gjennom den skriftlige dokumentasjonen og møtene komitéen hadde på institusjonsbesøket at HVL har en imponerende bredde og dybde i fagmiljøet som skal dekke doktorgradsstudiet. Komiteen mener at dette er en vesentlig styrke som HVL må sørge for å sikre videre gjennom bevisst rekrutterings- og karriereplanlegging.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet har dybde og bredde innenfor alle vesentlige deler av doktorgradstudiet.

Høgskolen bør:

- Sikre oppnådd bredde og dybde i fagmiljøet som skal dekke doktorgradsstudiet gjennom bevisst rekrutterings- og karriereplanlegging.

3.4.5 Stabilt og tilstrekkelig fagmiljø og 3. 4. 7 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og kompetanse

§ 3-3 (5) Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelige antall ansatte med professor- og førsteamanuensiskompetanse innenfor hele bredden av studietilbudet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke fag og emner og den veiledningen studiet består av. Fagmiljøet skal bestå av ansatte med relevant kompetanse. Institusjonens vurdering skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i arbeidet sitt.

§ 2-3 (1) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

Vurdering

Det akademiske fagmiljøet som bidrar inn i dette ph.d.-studiet, enten med undervisning og/eller veiledning, utgjør tilsammen 57 personer med god aldersspredning, hvorav 48 (84%) har faste hovedstillinger ved HVL. Slik det fremkommer av Tabell 2 – 4, samt appendiks med CV har 34 (60%) professorkompetanse, og 25 av professorene er ansatt i 100% stilling. De vitenskapelig ansatte skal bidra til utvikling, organisering, veiledning og gjennomføring av studiet. Som komitéen vurderer det fra tabellene og av vedlagte CVer og fra møter ved institusjonsbesøket har fagmiljøet tilstrekkelig undervisnings- og veiledningskompetanse innenfor bredden av studietilbudet. Innsats av mindre omfang enn 0,1 årsverk er oppgitt i Tabell 3, men disse inngår ikke i vurdering av stabilitet og kapasitet, kun i presentasjon av fagmiljøets kompetanse. Kompetansen ser ut til å være godt spredt på alle fem campus og det er godt gjort rede for i søknaden (Tabell 2 og 4) i hvilket emne den enkelte skal bidra med undervisning.

Det er beregnet at ph.d.-studiet skal ha minimum 30 kandidater ved full drift og at det uteksamineres minimum 8-10 kandidater pr år. De fleste vitenskapelig ansatte som er knyttet til dette studiet har en helserelatert profesjonsutdanning og forskerutdanning fra mange ulike fagfelt og disipliner, som fysioterapivitenskap, sykepleievitenskap, statsvitenskap, sosiologi, antropologi, farmasi, idrettsvitenskap, psykologi, og epidemiologi. Fagmiljøets størrelse er sammenlagt ca 22 årsverk, inkludert undervisning, veiledning, forskning og faglig ledelse. Forholdet mellom fagmiljøets årsverk-resursser og antall ph.d.-kandidater er 1:3. Omregnet til personer som bidrar inn i studiet er forholdet nærmere 1:1. Fagmiljøets størrelse har god kapasitet til undervisning og veiledning for forventet antall kandidater og forskningsmiljøets størrelse er vel tilpasset forskningen som er tilknyttet studietilbudet. HVL har hatt et stabilt fagmiljø over tid. Dette vises gjennom en god aldersspredning blant de vitenskapelig ansatte og er noe som bør sikres gjennom nyrekruttering. Dagens stipendiater har også god aldersspredning, hvilket gir mulighet for variert og stabil rekruttering. Fagmiljøet bak søknaden er stort og det er mulig å utvide dette ved HVL.

Ut fra oversikt per 31.05.2018 veileder ansatte ved HVL 72 doktorgradsstudenter ved det tiltenkte «kjernemiljøet i doktorgradsstudiet» som er tatt opp på programmer ved andre institusjoner. Det kommer ikke helt tydelig fram i søknaden og tabell 5 om dette er bi-veiledere eller hovedveiledere, eller hvor stor del av veiledningen veilederne ansatt ved HVL utfører. Det er kun seks av 57 vitenskapelige ansatte knyttet til doktorgradsprogrammet som mangler veiledningserfaring. Samlet sett har man erfaring med å veilede 127 doktorander fram til eksamen og for tiden får 127 doktorander veiledning av ansatte koblet til fagmiljøet. Det finnes videre en omfattende veiledningskompetanse koblet til de fire forskningsområdene. Det er imidlertid ikke tydeliggjort i søknaden hvordan man kommer til å organisere veiledningen for å sikre at den enkelte doktorgradskandidat får et tverrfaglig perspektiv på sin avhandling.

I Tabell 2 og 3, og i vedlagte CVer er fagmiljøets utdannings-faglig kompetanse dokumentert. Over halvparten som er listet har formell pedagogisk utdanning for høyskole- og universitetssektoren. Fagmiljøet har grunnleggende didaktisk kompetanse og erfaring med systematisk evaluering av undervisningsplaner, studieplan, arbeidsform, undervisningsform, arbeidskrav, vurderingsordninger,

og studentinvolvering i disse prosessene. Alle ansatte har grunnleggende digitale ferdigheter, og flere i miljøet har tatt initiativ til og vært med på å utvikle nye lærings- og formidlingsverktøy og metoder. Fagmiljøet har god kompetanse i og erfaring med utstrakt bruk av digitale virkemidler i kombinasjon med campusbaserte aktiviteter for å bidra til gode læringsmiljø for studentene. HVL arrangerer årlig kurs i universitets- og høgskolepedagogikk for å sikre og utvikle fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse. Alle nyansatte tilbys dette, inkludert stipendiater med arbeidsplikt. Ved de tre tidligere høgskolene ble det gitt tilbud om basiskurs i høgskolepedagogikk på 15 studiepoeng for medarbeidere som mangler slik kompetanse. Tilbudene er videreført i HVL. Det er videre utviklet fordypningskurs på flere områder. Det arbeides nå med å organisere dette arbeidet i den nye institusjonen, dette vil i tillegg til å være en del av fusjonsarbeidet, stå sentralt i HVL sin oppfølging av Stortingsmeldinga: Kultur for kvalitet i høyere utdanning.

På Senter for kunnskapsbasert praksis og på Senter for utdanningsforskning ved HVL forskes det blant annet på undervisnings- og læringsprosesser i høyere utdanning, hvilket bidrar til videreutvikling av fagmiljøets kompetanse. Senter for nye medier tilbyr kurs og opplæring i bruk av interaktive pedagogiske virkemidler. HVL har mange laboratorier der digital kompetanse er sentralt, viser til punkt 2.4 om infrastruktur. Som ovenfor beskrevet så har miljøet en omfattende erfaring i veiledning av doktorgradskandidater. For å sikre en god opplæring av vitenskapelig ansatte med mindre erfaring, bør HVL legge til rette for kompetanseutvikling for eksempel ved å opprette tilbud om veiledning av veiledere.

Konklusjon

Ja, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er tilpasset studietilbudet og fagmiljøet er stabilt og tilstrekkelig.

Høgskolen bør:

- Synliggjøre hvordan veiledningen vil ivareta det tverrfaglige perspektivet i utdanningen.
- Legge til rette for kompetanseutvikling når det gjelder veiledning på ph.d nivå ved å opprette tilbud om veiledning av veiledere.

3.4.6 Kapasitet og rekrutteringspotensial

§ 3-3 (6) Institusjonene skal dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å ta opp minst 15 stipendiater til doktorgradsstudiet i løpet av fem år etter oppstart. Institusjonen skal i tillegg sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 stipendiater. Personer ansatt under ordningen nærings-ph.d og offentlig sektor ph.d, kan inngå i beregningen av antall stipendiater etter denne paragrafen og § 3-8 femte ledd. Minst åtte av stipendiatene skal ha hovedarbeidsplass ved institusjonene. Institusjonen kan i tillegg ta opp doktorgradskandidater med annen finansiering.

Vurdering

Rekrutteringspotensial

HVL definerer i søknad målgruppen for ph.d.-studiet i Helse, funksjon og deltakelse «personer med relevant mastergrad fra en norsk eller utenlandsk institusjon, f.eks. i helsefag, idrett, eller samfunnsvitenskapelige fag, og som har en helserelatert problemstilling for sitt ph.d.-tema og som ønsker å

tilegne seg forskningskompetanse i dette fagfeltet. Utdanningen egner seg for personer som ønsker å være i kunnskapsfronten om faktorer som fremmer og hemmer helse, funksjon og deltakelse for individ og samfunn, samt for personer som ønsker å øke sitt kunnskapsgrunnlag, enten det er for å undervise på universitets- eller høgskolenivå, for å forske i klinisk praksis eller for å bedre administrasjon eller organisering av helsefaglig praksis. Utdanningen vil egne seg godt for personer med bro-stilling mellom klinikk/praksis og forskning/utdanning» (s 28). I søknaden fremsettes det at ph.d.-studiets hovedrekrutteringsgrunnlag er de ca. 500 masterstudentene som hvert år går ut fra HVLs egne mastergradsutdanninger er fordelt på 3 ulike fakultet fordelt på 5 campus: Fysioterapi, Sykepleie, Kunnskapsbasert praksis i helsefag, Samfunnsarbeid, Jordmorfag, Psykisk helse- og rusarbeid, Klinisk helse- og omsorgsvitenskap (overnevnte ved fakultet for helse- og sosialvitenskap) Samhandling innan helse- og sosialtenester, Organisasjon og leing: helse og velferdsleing (ved fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap), og Idrettsvitenskap og Fysisk aktivitet og kosthold i eit skulemiljø (ved fakultet for lærarutdanning, kultur og idrett). I tillegg vil studiet ta opp søkere med tilsvarende bakgrunn fra andre utdanningsinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt.

I en oppdatert (31.05.2018) ettersendt tabell 5 med oversikt over 72 stipendiater som i dag er tilknyttet kjernemiljøet ved HVL, er det 17 kandidater med mastergrad fra HVL, flest fra master i klinisk sykepleie (9), master i kunnskapsbasert praksis i helsefag (4), resterende fra Klinisk fysioterapi, master i organisasjon og leing, master i samfunnsarbeid og master i samhandling og sosiale tenester. Hele 22 har masterutdanning fra UiB (fordelt på helsevitenskap, sjukepleievitenskap, helsefremmende arbeid, klinisk fysioterapi, psykologi, filosofi, internasjonal helse, kultur og samfunnsvitenskap, sosialantropologi) og 8-9 har mastergrader i idrettsfag fra NIH / HISF, 5 har ulike mastergrader fra HiOA/OsloMet, i ulike helse-, sosial fag og bibliotek informasjonsvitenskap, 3 fra HiVolda har master i helse og sosialfag meistring og myndiggjering, 3 fra ulike helsefag ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold. Videre har andre kandidater per i dag master fra arkitektur ved NTNU, samfunnssikkerhet og helsevitenskap ved UiS, sosialantropologi ved UiO, funksjonshemming og deltakelse ved UiT, Klinisk sykepleie ved VID, helse- og sosialinformatikk UiA/ Universitet i Aalborg, sosialpolitikk ved universitet i Budapest, sykepleie fra universitet i Århus og nursing ved Flinders University Australia. Dette demonstrer et potensielt vidt nasjonalt, og delvis skandinavisk rekrutteringsgrunnlag, fra ulike helse- sosialfag og idrettsfag, samt samfunnsvitenskapelige og humanistiske fag.

Blant de studentene komiteen fikk møte som i dag er tilknyttet kjernemiljøet ved HVL, men er tatt opp på ph.d-program ved andre institusjoner, identifiserte de fleste sin hoved tilknytning til HVL, hadde hovedarbeidsplass ved HVL og hadde selv ønsket å søke opptak ved HVL om det hadde vært et eksisterende relevant ph.d-program. I møte med master- og ph.d.-studenter kom det frem at de var godt informert om pågående forskning i sine fagmiljø, og det var gode muligheter for masterstudenter å bli tilknyttet forskergrupper og pågående prosjekt. Rekruttering gjennom forskergrupper virker å være en effektiv og god måte å engasjere sterke masterstudenter til å søke til ph.d-studiet. Flere i avtakerfeltet ved institusjonsbesøket mente at studiet også er relevant for kandidater med utdanning i medisin som ønsker å utføre et ph.d-prosjekt under temaet helse, funksjon og deltakelse. Dette synspunktet deler komiteen, og vil oppfordre HVL til å vurdere om kandidater med medisnutdanning er relevante å rekruttere til ph.d-studiet.

Ph.d.-utdanningen ønsker videre å rekruttere utenlandske kandidater, og målsetningen er å få en andel på minst 10 % i løpet av de 5 første årene. I søknaden forklarer HVL hvordan det legges til rette ved undervisning i emner på engelsk, engelske nettsider og praktisk hjelp med f.eks oppholds- og

arbeidstillatelse, men ikke noe videre om hvordan de skal tiltrekke seg disse kandidatene. I møter ved institusjonen kom det fram at den faglige ledelsen ikke så for seg rekruttering fra institusjoner i utlandet som problematisk, og at de gjennom pågående forskningssamarbeid, allerede hadde aktuelle phd-kandidater som synes profilen på phd-studiet i helse, funksjon og deltakelse ville være attraktiv å søke opptak på. Komiteen savner likevel en redegjørelse for rekrutteringen av riktige, og gode internasjonale søkere til studiet. Det kan vise seg at rekruttering av aktuelle kandidater gjennom nettverk for samarbeid ikke er så lett i praksis som man antar. HVL har ikke redegjort for en videre rekrutteringsplan, for f. eks å spre informasjon om ph-d studiet sitt til utenlandske institusjoner hvor de har relevant fokus i masterutdanningene og forventer at det er reelle og sterke søkere.

Kapasitet

I søknaden påpeker HVL at de pr oktober 2017 har 66 ph.d.-kandidater med veiledere fra Fakultetet for helse- og sosialfag og fra idrett- og folkehelsemiljø ved HVL og at majoriteten inngår i forskergruppene som er sentrale i det påtenkte ph.d.-studiet. I søknad opplyser også HVL at de finansier 28 stipendiatstillinger, 12 finansiert gjennom NFR og 6 gjennom Helse Vest, videre veileder fagmiljøet 20 ph.d-kandidater som har annen finansiering og tilsettingsforhold. En oppdatert ettersendt tabell 5 (pr 31.05.2018) viser oversikt over 72 stipendiater som i dag er tilknyttet kjernemiljøet ved HVL, hvorav 43 av kandidater er HVL-finansiert, 47 om man inkluderer de som har delt finansiering mellom HVL og annen finansieringskilde. Denne tabellen demonstrer dermed en stor vekst av tilknyttede ph.d-kandidater og finansiering via HVL i perioden siden søknaden ble sendt til NOKUT.

HVL argumenter videre i søknaden for at de vil være i stand til å videreføre tilsvarende finansiering fremover: «Høgskolen på Vestlandet får hvert år tildelt midler til ph.d.-kandidater over statsbudsjettet fra Kunnskapsdepartementet. Styret ved HVL vil fortløpende vurdere bruk av strategiske midler til finansiering av ytterligere stipendiatstillinger innenfor FHS-HVL sine satsingsområder. Fagmiljøene bak søknaden har i økende grad inkludert stipendiatstillinger i eksternt finansiert forskning» (s 64). HVL argumenter følgelig for at «Det er realistisk at antall ph.d.-kandidater knyttet til dette ph.d.-studiet vil være minimum 30 og ca 8-10 kandidater vil kunne utgå fra HVL og disputere årlig. Dette vil sikre en kritisk masse og et godt læringsmiljø for kandidater gjennom hele studieløpet, med en god fordeling av kandidater som er i første halvdel av sin ph.d.-utdanning versus i siste halvdel. HVL har god kapasitet til å ta opp minst 15 kandidater pr år og til å opprettholde et ph.d.-miljø med minst 15 kandidater» (s 63).

Det argumenteres også for at HVL dekker et økende behov i regionen for helsevitenskaplig forskning: «UiB har gjennom sin ph.d.-utdanning uteksaminert mange kandidater med forskningskompetanse rettet mot helse- og sosialsektoren [som kunne vært aktuelle for den påtenkte ph.d-programmet ved HVL], men økende antall ph.d.-kandidater begynner å sprengte helsefaglig veilederkapasitet der» (s.29). Videre argumentere de for at de tilbyr de noe nytt og annet enn det som tilbys ved de institusjoner der flertallet av dagens aktuelle kandidater er tatt opp: «Programmet ved UiB er ikke direkte innrettet mot å bygge opp tverrfaglig forskerkompetanse innen feltet helse, funksjon og deltakelse, på samme måte som ph.d.-studiet ved HVL. Ph.d.-studiet ved HVL er direkte rettet mot profesjonsgruppene, inkludert idrettsfag, hvilket ikke kan forventes at UiB skal ha ansvar for å tilby» (s. 29). HVL ser dermed ut til å mene at de har en rekrutteringsfordel med studiet de tilbyr, rettet spesielt mot ulike grupper profesjoner (med master i ulike idretts, helse og sosialfag) og tverrfaglighet i forskningskompetanse innen et smalere felt (helse, funksjon og deltakelse) i forhold til eksisterende doktorgradsprogram. I oppdatert ettersendt tabell 5 (per 31.05.2018), har 29 av de 72 stipendiater som i dag er tilknyttet kjernemiljøet ved HVL opptak ved UiB.

Under beskrivelse av fagmiljøet (s 64) argumenteres det for at fagmiljøets størrelse har god kapasitet til undervisning og veiledning for forventet antall kandidater, 30 ved full drift, og at forskningsmiljøets størrelse er vel tilpasset forskningen som er tilknyttet studietilbudet. Forholdet mellom fagmiljøets årsverk-ressurser og antall ph.d.-kandidater er 1:3, og at dette omregnet til personer som bidrar inn i studiet er forholdet nærmere 1:1.

Komiteen antar med denne bakgrunnen at HVL har kapasitet til å veilede og opprettholde et doktorgradsmiljø på minst 15 fulltidsstudenter ved HVL på et ph.d-studie i helse, funksjon og deltakelse. Det er per i dag betraktelig flere enn kravet på åtte stipendiater som har hovedarbeidsplass ved institusjonen. Beregningene som fremkommer i søknaden tilsier at HVL skal ha god kapasitet til å undervise i emnene de skal tilby høst eller vår hvert semester, og til å veilede 15 stipendiater i året. Det er komiteens vurdering at institusjonen har dokumentert at den har tilstrekkelig kapasitet og rekrutteringspotensial. HVL bør imidlertid arbeide videre med høy bevissthet om å styrke forskningsgruppene slik at disse evner å få tilslag på eksterne søknader hvor stipendiatstillinger er inkludert – dvs økte antallet eksternt finansierte stipendiater til doktorgradsprogrammet. HVL bør fortsette strategien med å inkludere MA-studenter i forskningsgruppe-aktiviteter for å kunne rekruttere gode kandidater. Det bør utvikles en strategi for å sikre rekruttering av gode internasjonale kandidater.

Konklusjon

Ja, institusjonen har dokumentert at den har tilstrekkelig kapasitet og rekrutteringspotensial.

Høgskolen bør:

- Utvikle en strategi for å sikre rekruttering av gode internasjonale kandidater.

3.4.7 Faglig ledelse

§ 2-3 (3) Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.

Vurdering

Styringsordning for faglig ledelse, kvalitetssikring og -utvikling av studiet

Slik det fremkommer i søknaden er HVL organisert i et rektorat, en fellesadministrasjon og fire fakultet, fordelt på fem campus. Det sentrale styret ved HVL skal ha det overordnede ansvar for ph.d.-studiet, mens dekan ved Fakultetet for helse- og sosialfag, hvor søknaden utgår fra, skal ha det faglige og administrative ansvaret. Det fremkommer at HVL oppretter et programutvalg (oppnevnes for fire år av gangen, stipendiatrepresentanten for to år) for hver akkreditert ph.d.-utdanning og dekan oppnevner medlemmene i utvalget i tråd med den sammensetning høgskolestyret har bestemt. Det er utviklet et klart mandat for programutvalget og sammensetningen for denne er definert i samsvar med reglene i Likestillingslovens § 13 om representasjon av begge kjønn i utvalg. En av professorene tilknyttet studiet vil bli oppnevnt som fagansvarlig i halv stilling (50%), og bruke resten av stillingsressursen til undervisning, veiledning og forskning ved ph.d.-studiet. Den fagansvarlige skal ha ansvar for den daglige drift og fremme saker for behandling i programutvalget. Den fagansvarlige rapporterer til dekan, som har det faglige og administrative ansvaret for ph.d.-studiet. Den fagansvarlige skal videre

bistå stipendiatene ut fra Kvalitetssikringssystemet for ph.d.-utdanning ved HVL og avtale ved opptak til ph.d.-utdanning. I følge søknadens vedlegg 2.3 Kvalitetssikringssystem for ph.d.-utdanningen ved Høgskulen på Vestlandet (s 5) er «Fagansvarlig er administrativ og faglig leder for ph.d.-studiet og har sammen med programutvalget ansvar for kvalitetssikring og –utvikling av studiet. Fagansvarlig er sekretær for programutvalget og setter sammen med programutvalgsleder dagsorden for utvalgsmøtene. Fagansvarlig setter programutvalget i stand til å initiere tiltak for kvalitetssikring blant annet ved å holde utvalget orientert om evaluering av ph.d.- studiet, om tilbakemelding fra midtveiseevaluering og om kandidatenes framdrift.» (Vedlegg 2.3, s 5).

HVL har videre satt av egne ressurser til forsknings-administrativ støtte på fakultetsnivå og i sentraladministrasjonen som skal assistere dekan og den fagansvarlige for ph.d.-studiet med formell saksutredning knyttet til saker som skal behandles i programutvalget og med saksutredning knyttet til saker som skal behandles av det sentrale ph.d.-utvalget.

Det er komiteens vurdering at den faglige ledelsen som HVL foreslår i søknaden er tydelig og dekkende, med en professor i 50 % stilling oppnevnt som fagansvarlig inntil 4 år om gangen, og som skal håndtere daglig drift og faglig oppfølging av kandidatene i et ph.d program med 15 - 30 stipendiater. Søknaden viser også at den faglige ledelsen har et tydelig og definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet sammen programutvalget: Programutvalget, der fagansvarlige er sekretær, skal bistå dekan i arbeid med kvalitetssikring av studiet gjennom sin rådgivende rolle og sine oppgaver delegert fra høgskolestyret.

Konklusjon

Ja, studietilbudet har en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og –utvikling av studiet.

3.4.8 Tilsatte i hovedstillinger

§ 2-3 (4) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

- a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse
- b) For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosentkompetanse.
- c) For studietilbud på doktorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 50 prosent med professor- eller dosentkompetanse.

Vurdering

Fagmiljøet tilknyttet ph.d.-studiet består av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav mer enn 50 prosent har professor- eller dosentkompetanse. Det akademiske fagmiljø som skal bidra inn i dette ph.d.-studiet med mer enn 0,1 årsverk, enten med undervisning, forskning og/eller veiledning, utgjør tilsammen 40 personer. Av disse har 22 professorkompetanse og er ansatt i 100% stilling. Fagmiljø som bidrar med 0,1 årsverk utgjør 18 personer, hvorav 12 er professorer (9 i bistilling). Se Tabell 2, 3 og 4, samt vedlegg med CV og vedlegg med publikasjonsoversikt. Komitéen vurderer det slik at fagmiljøet oppfylder de kvantitative kravene.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet oppfylder de kvantitative kravene.

3.4.9 Fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid

§ 2-3 (5) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid, og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Vurdering

Når det gjelder ekstern finansiering av forskning så vises det til 45 prosjekter hvor de tre involverte studiestedene var koordinator på søknadene, som ble tildelt eksterne forskningsmidler (på mer enn 1 million kroner) i perioden 2012-2016. Utover dette vises det til 22 prosjekter der ansatte ved HVL har hatt rollen som partner. Fra søknadens vedlagte CV-er så fremkommer det at vel 80 prosent av de ansatte som skal knyttes til programmet, er tilknyttet forskningsprosjekter som har en eller annen form for ekstern finansiering. Dette kan sees som en indikator på god kvalitet da tildeling av eksterne midler

som regel innebærer ekstern evaluering av forskningssøknaden. Dog så fremgår det ikke hvorvidt man er PI (principal investigator) for prosjektet og om man er den som har søkt og fått tilslag på ekstern finansiering. En annen indikator på forskningens kvalitet er antallet doktorgradskandidater som er tilknyttet lærestedet og andelen vitenskapelige ansatte med veiledningserfaring på doktorgradsnivå. Det kan vises til at mer enn 80 prosent har erfaring med å veilede doktorander og at mer enn 70 doktorander er knyttet til veiledere ved HVL. Som tidligere nevnt er det en ganske ujevn fordeling når det gjelder vitenskapelig produktivitet mellom de vitenskapelige ansatte som er tilknyttet programmet. Ti prosent av de ansatte viser til en vitenskapelig produksjon som omfatter 50 publikasjoner eller flere arbeider i perioden 2012-2016, mens cirka 30 prosent har mindre enn 10 publikasjoner i samme periode. Cirka 65 prosent av de ansatte har mindre enn fem publikasjoner i samme periode, det vil si mindre enn en publikasjon per år. Tre ansatte har mer enn 10. Det er uklart hvorvidt vitenskapelig aktivitet målt som erfaring med å veilede studenter, evne til å finansiere sin forskning og publiseringsfrekvens fordeler seg mellom ulike emner og studiesteder.

Et noe annerledes bilde av forskningsaktivitet får man når man gransker redegjørelsen av pågående forskning. Mer enn 230 prosjekter finnes opptegnet og beskriver avsluttede eller pågående prosjekter i perioden 2012-2016. Gjennom en granskning av prosjekttitler så er det komitéens vurdering at den forskning som det vises til i store trekk kan innplasseres innen forskningsområdet helse, funksjon og deltagelse slik som området beskrives i søknaden.

Det er derfor komitéens vurdering at studietilbudet viser at man kan drive forskning og faglig utviklingsarbeid med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet har dokumenterte resultater med en kvalitet og omfang som tilfredsstillende kravet.

3.4.10 Fagmiljøets eksterne faglige deltakelse

§ 2-3 (6) Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

Vurdering

En majoritet av de 57 ansatte som er tilknyttet det omsøkte doktorgradsprogrammet viser i hovedsak til nasjonalt, nordisk og europeisk forskningssamarbeid. Det vises også til internasjonal samarbeid utover dette, dog i noe mindre grad. De data som det vises til i individuelle CV-en styrkes av den redegjørelse som gjøres på prosjektnivå. Innenfor alle de beskrevne områdene er nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere beskrevet på en detaljert og troverdig måte. I den sammenstillingen som gjøres i rapporten der antall publikasjoner totalt og publikasjoner med internasjonale medforfattere beskrives per ansatt, så utgjøres andelen av artikler med internasjonale medforfattere drøyt 35 prosent, noe som indikerer et reelt og omfattende internasjonalt forskningssamarbeid. At HVL arbeider strategisk for å styrke nasjonalt og internasjonalt samarbeid styrkes også av de avtaler som det henvises til i søknaden.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

3.4.11 Praksisveiledere

§ 2-3 (7) For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse, og erfaring fra praksisfeltet.

Vurdering

Ikke relevant

3.4.12 Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

§ 2-3 (2) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Vurdering

Over halvparten av ansatte har formell pedagogisk utdanning for høyskole- og universitetssektoren. Fagmiljøet har grunnleggende didaktisk kompetanse og erfaring med systematisk evaluering av undervisningsplaner, studieplan, arbeidsform, undervisningsform, arbeidskrav, vurderingsordninger, og studentinvolvering i disse prosessene. Dette sikrer didaktisk kvalitet og bidrar til å videreutvikle kompetanse på ph.d.-nivå. Fordi HVL er fordelt på flere campus, er det spesielt viktig at ansatte har grunnleggende digitale ferdigheter. På Senter for kunnskapsbasert praksis og på Senter for utdanningsforskning ved HVL forskes det blant annet på undervisnings- og læringsprosesser i høyre utdanning, hvilket bidrar til videreutvikling av fagmiljøets kompetanse. Senter for nye medier tilbyr kurs og opplæring i bruk av interaktive pedagogiske virkemidler, og HVL har mange laboratorier der digital kompetanse er sentralt.

HVL arrangerer årlig kurs i universitets- og høgskolepedagogikk for å sikre og utvikle fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse. Alle nyansatte tilbys dette, inkludert stipendiater med arbeidspunkt.

Komiteen vurderer at fagmiljøet tilknyttet studietilbudet har relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet tilknyttet studietilbudet har relevant utdanningsfaglig kompetanse.

4 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av Ph.d.-studium i Helse, funksjon og deltagelse ved Høgskolen på Vestlandet.

Følgende krav er vurdert som ikke godkjent:

- § 2-1 (1) Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.
- § 2-2 (1) Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

- Ferdigstille og godkjenne et overordnet kvalitetssikringssystem.
- Ta bort, eller gjøre rede for, i første del av læringsutbyttebeskrivelsen at ferdige ph.d.-kandidater vil ha kompetanse innen «undersøkelse og behandling».
- Inkludere en versjon av kompetansepunktet om tverrfaglighet i NKR i læringsutbyttebeskrivelsen, eller begrunne hvorfor dette ikke skal være med.
- Gjøre tydeligere hvilket innhold som legges i begrepet tverrvitenskaplighet/tverrfaglighet i dette studiet og hvordan tverrvitenskapligheten vektlegges og skal oppnås i studiet.

Videre har komiteen gitt følgende råd for videre utvikling:

- Gjøre tydeligere i beskrivelse og studieplan om dette studiet gir kandidater mulighet til å fordype seg i de ulike fagdisiplinene de kommer fra, og hvordan dette eventuelt balanseres med fordypning i det tverrfaglige fagområdet helse, funksjon og deltakelse.
- Vurdere om læringsutbyttebeskrivelsene kan tydeliggjøres i forhold til når «sitt fagområde» og «sitt forskningsområde» henspiller til de ulike nivå av eget tema for doktorgradsprosjektet, fagfeltet/disiplinen/profesjonen kandidaten har avlagt mastergrad i, det tverrfaglige fagområdet helse, funksjon og deltakelse og generell helsevitenskap som referanseramme.
- Vurdere hvorfor den aktive verbformen i læringsutbyttebeskrivelsen er valgt, og om det har følger for hvordan kandidatene skal eksamineres.
- Under egen begrunnelse for valg av læringsutbyttebeskrivelsen bør HVL uttrykke seg tydeligere slik at man får et godt bilde av hva som er *absolutte krav* til kandidaten og hva som er *ønskelig* at de kan oppnå. Det bør videre sikres at det er samsvar mellom hva som beskrives som krav til kandidaten og at disse berøres direkte i lærebyttebeskrivelsen.

- Vurdere om formidling av forskning i en populærvitenskapelig form skal inngå som eget punkt i læringsbyttebeskrivelsen, og eventuelt redegjøre i søknaden for hvordan kandidatene skal lære om slik formidling.
- Tydeliggjøre studiets relevans for eventuell akademisk karriere i enda sterkere grad og sikre at relevansen i forhold til tverrvitenskapelig kompetanse også fremkommer i læringsutbyttebeskrivelsene.
- Vurdere om de 140 timene som er beregnet som arbeidsbyrde for 5-poengfagene har en gjennomtenkt fordeling av tid mellom læring i gruppe, selvstudium og eksamensoppgaver.
- Vurdere om den planlagte vektingen av obligatoriske og valgfrie emner er mest hensiktsmessig i forhold til måloppnåelsen for studiet.
- Vurdere om undervisning i metode bør vektlegges mer i studieplanen da denne generiske kunnskapen kan være vesentlig for å sikre gjensidig tverrfaglig forståelse mellom de ulike fagfeltene som inngår i samarbeidet.
- Beskrive hvordan man sikrer at utdanningen oppnår den ønskede tverrfaglige profilenheten kommer til uttrykk i avhandlingen, og hvordan veiledningen vil bli organisert for å gjøre det mulig å tilgodese det tverrvitenskapelige perspektivet.
- Beskrive hvordan man sikrer at seminarene som gis i forskningsgruppene skjer i tilstrekkelig omfang og med god kvalitet ut fra en oppmerksomhet på at de ulike forskningsgruppene er ulike med hensyn til størrelse og antall erfarne forskere for å kunne utgjøre en kritisk masse.
- Beskrive hvordan man sikrer at studentene får kunnskap og ferdighet innen kunnskapsformidling og hvordan slike moment i studietilbudet vil bli eksaminert.
- Synliggjøre hvordan tverrvitenskapelige perspektiv fremkommer i pågående forskning.
- Gjøre en grundig gjennomgang av sine forskningsgrupper for å sikre tilknytningen til Ph.d. programmet i enda sterke grad, samt sikre robusthet og evne til å oppnå ekstern finansiering.
- Sikre at det gjennomgående studieforløpet blir godt kjent i alle de aktuelle studieprogrammene.
- Sikre at forskningen og forskningsgruppene ved HVL også har en tydelig kobling til det gjennomgående studieforløpet slik at både bachelor-, master- og Ph.d. kandidater kan kobles til pågående prosjekter.
- Tydeliggjøre hvordan idrett og samfunnsvitenskap defineres inn programmet sammen med profesjonsutdanningene i helse- og sosialfag.
- Vurdere om det skal stilles eksplisitte krav til at en del av avhandlingen gjenspeiler studiets spesielle profil.
- Sikre oppnådd bredde og dybde i fagmiljøet som skal dekke doktorgradsstudiet gjennom bevisst rekrutterings- og karriereplanlegging.
- Synliggjøre hvordan veiledningen vil ivareta det tverrfaglige perspektivet i utdanningen.
- Legge til rette for kompetanseutvikling når det gjelder veiledning på Ph.d nivå ved å opprette tilbud om veiledning av veiledere.
- Utvikle en strategi for å sikre rekruttering av gode internasjonale kandidater.

5 Institusjonens kommentar

28.11.2018

Akkrediteringssøknad av ph.d.-studium i Helse, funksjon og deltakelse ved Høgskulen på Vestlandet

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

- Ferdigstille og godkjenne et overordnet kvalitetssikringsystem.

System for kvalitetssikring for HVL ble styrebehandlet HVL 28. november 2018. Se vedlegg 1.

- Ta bort, eller gjør rede for, i første del av læringsutbyttebeskrivelsen at ferdige ph.d.-kandidater vil ha kompetanse innen «undersøkelse og behandling».

I tidligere innsendte søknad var 'undersøkelse og behandling' kun nevnt i søknadsdokumentet, men ikke i læringsutbyttebeskrivelsen i studieplanen. Vi er enig med komiteen og 'undersøkelse og behandling' er ikke et kompetansemål for ph.d.-studiet i helse, funksjon og deltakelse, og ordene er nå fjernet fra søknadsdokumentet. Studieplanen er retningsgivende for drift av ph.d.-studiet.

- Inkludere en versjon av kompetansepunktet om tverrfaglighet i NKR i læringsutbyttebeskrivelsen, eller begrunne hvorfor dette ikke skal være med.

Vi er enig med komiteen i at dette manglet og har nå føyd til tverrvitenskapelighet og tverrfaglighet i studiets overordnede læringsutbyttebeskrivelse (se vedlegg 2):

- Kunnskap: har kunnskap om tverrvitenskapelig forskning og vilkår for tverrfaglig samarbeid
- Ferdighet: kan initiere og legge til rette for tverrvitenskapelig forskning og tverrfaglig samarbeid
- Generell kompetanse: har kompetanse til å analysere konkrete utfordringer knyttet til helse, funksjon og deltakelse ved å bruke tverrvitenskapelige tilganger

Gjennom denne revideringen har vi sikret at tverrvitenskapelig kompetanse fremkommer i læringsutbyttebeskrivelsene, og sikret studiets relevans for akademisk karriere for kandidatene i enda sterkere grad, slik komiteen har foreslått.

- Gjøre tydeligere 1) hvilket innhold som legges i begrepet tverrvitenskapelighet/tverrfaglighet i dette studiet og 2) hvordan tverrvitenskapeligheten vektlegges og skal oppnås i studiet.

1) Helse- og sosialvitenskapelig forskning og forskningsbasert utdanning ved HVL har utgangspunkt i mange fagdisipliner, den er tverrvitenskapelig orientert og har tydelig vekt på samforskning, samskaping og kunnskapsdeling mellom praksisfeltet og forskningsinstitusjonene. Begrepene tverrvitenskapelighet og tverrfaglighet kan forstås på flere måter, som beskrivelse av kortsiktig samarbeid for å løse en konkret utfordring til beskrivelse av langsiktige samarbeidsformer som bidrar til utvikling av nye metoder, begreper og teorier til feltet helse, funksjon og deltakelse.

Ph.d.-studiet bygger på en anerkjennelse av at breddekunnskap og ulike forskningsmessige tilnærminger er nødvendig for å forstå komplekse sammenhenger mellom helse, funksjon og deltakelse. Ph.d.-studiet er forankret i helsevitenskap, men med en profil som krever tverrvitenskapelige tilganger for å forstå helse, funksjon og deltakelse i et videre perspektiv. Samfunnsvitenskapelige og humanistiske tilnærminger er et nødvendig supplement til den tradisjonelle medisinske helsevitenskapen. Tverrvitenskapelighet innebærer kompetanse til kritisk granskning av kunnskapsgrunnlaget i ulike praksisformer, samt analyser av hvordan ulike fagdisipliner kan overlappes og forsterkes hverandre i noen situasjoner, og kan stå i motstrid til hverandre i andre situasjoner. Ph.d.-studiet er inspirert av og forankret i ICF, en modell som forutsetter tverrfaglighet, tverrfaglig kompetanse og tverrvitenskapelighet. ICF tar utgangspunkt i at helsevitenskapene alene ikke er

stand til å levere et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å forstå hva som hemmer og fremmer helse, funksjon og deltakelse, og som tar hensyn til kontekstuelle betingelser. Tverrvitenskapelige og profesjonsovergrepene tilnæringer er derfor nødvendig for å forstå og håndtere helseproblemer og sosiale utfordringer på individ-, gruppe- og samfunnsnivå.

Et sentralt kjennetegn ved dagens velferdsstat og helse- og sosialtjenestene spesielt, er spesialisering, desentralisering og profesjonalisering. Dette medfører risiko for fragmentering. Derfor etterspørres samproduksjon, samarbeid og reell inkludering av tjenestemottakere og brukere/borgere som en integrert del av tjenesteproduksjon og tjenesteyting. Dette forutsetter kommunikasjon og samarbeid på gruppe- og institusjonsnivå, og det forutsetter kompetanse og forankring på individ, gruppe og strukturelt nivå.

2) Dette ph.d.-studiet er åpent for kandidater med og uten helse- og sosialfaglig profesjonsbakgrunn. Studentene bringer med seg yrkeserfaringer, personlige erfaringer, og kunnskap og ferdigheter fra ulike mastergradsprogram. Ved HVL blir studentene introdusert til tverrvitenskapelighet og tverrfaglig samarbeid alt fra første semester på bachelornivå, f.eks. gjennom samfunnsvitenskapelig og humanistiske fellesemner på vårt fakultet, og det følges opp gjennom hele utdanningspyramiden. HVL er en profesjonsrettet utdanningsinstitusjon og har tett kontakt med praksisfeltet i regionen. Nærhet mellom utdanning og praksis gir studentene erfaring med konkrete utfordringer som viser nødvendigheten av tverrvitenskapelig og tverrfaglighet, f.eks. hvordan et folkehelseproblem som diabetes og overvekt kan håndteres i små og store kommuner.

Ph.d.-studiet er basert på studentaktive læringsformer der alle erfaringer og kunnskapsbakgrunner vil utfordres og brukes aktivt for at kandidatene skal erfare nødvendigheten av tverrvitenskapelige og tverrfaglige tilnæringer. Bredde- og dybdekunnskap i minst ett fag er nødvendig for å kunne bidra til tverrvitenskapelighet og profesjonsovergrepene forståelse av helse, funksjon og deltakelse. Studentene vil bli utfordret på hvordan de konstruerer og forstår egen faglighet, spesielt hvorvidt det er profesjonsbakgrunn, disiplin fag eller en bestemt teoretisk forståelsesramme som blir mest framtrepende og sentralt for den enkeltes fagområde. Studentene vil videre bli utfordret til å undersøke hvordan forståelse, utøvelse eller forskning på 'eget fag' eller 'fagområde' er avhengig av situasjoner, personer eller forskningsprosjekt.

I studieplanen er tverrvitenskapelighet og tverrfaglighet gjort eksplisitt i innholdet i alle de obligatoriske emnene (PHDH901, PHDH902, PHDH903). De valgfrie emnene vektlegger tverrvitenskapelige tilnæringer, men på ulike måter og i ulik grad, avhengig av tematisk innretning. Ph.d.-studentene blir invitert til å diskutere og analysere hvordan ulike fagdisipliner oppfatter vitenskapelig kunnskap og hvilke forutsetninger dette bygger på. Krittisk refleksjon over kunnskapsteoretiske forutsetninger i egen faglig bakgrunn er sentralt, samt analyser av forholdet mellom ulike fag i det helsevitenskapelige forskningsfeltet. Ph.d.-studiet løfter frem analyser og diskusjoner om sammenhenger mellom samproduksjon og implementering av kunnskap på det helse- og sosialfaglige feltet, og hvilke konsekvenser dette har for forståelse og organisering av tjenestene. Folkehelse er et godt eksempel på hvorfor studiet er åpent for studenter med ulik faglig bakgrunn og hvorfor vi trenger tverrvitenskapelige og profesjonsovergrepene tilnæringer for å løse lokale og globale helseutfordringer. Helsefremmende arbeid handler om å inkorporere både individuelle, kontekstuelle og strukturelle faktorer som har betydning for helse, funksjon og deltakelse. I ph.d.-studiet skal slike caser brukes for å vise nødvendigheten av og potensiale i å bruke tverrvitenskapelig og tverrfaglige tilnæringer i kunnskapsutvikling og forskning.

Ph.d.-programmet skal bidra til en langsiktig tverrvitenskapelig kunnskapsutvikling, bl.a. gjennom å sette kandidatene i stand til å analysere betingelsene for helse, funksjon og deltakelse på individ, gruppe og samfunnsnivå.

Videre har komiteen gitt følgende råd for videre utvikling:

Vi takker komiteen for gode innspill til videreutvikling av programmet. Noen av momentene har vi allerede tatt tak i:

- Læringsutbyttebeskrivelsen på profilemenet (PHDH901) er justert i henhold til anbefaling. Justeringene i overordnet læringsutbyttebeskrivelse og i profilemenet er retningsgivende for videre utvikling og oppstart av programmet slik komiteen har foreslått. Se vedlegg 2.
- Arbeidsformer og evalueringsformer vil bli vurdert på tvers av alle emner ved planlegging og oppstart. Dette vil også bli jevnlig evaluert i samarbeid med fremtidige ph.d.-studenter.
- Arbeidsmåtene gir studentene opplæring og øvelse i akademisk argumentasjon, formidling av faglig arbeid ovenfor fagfeller, studenter og allmennheten, både på norsk og engelsk. Populærvitenskapelig forskningsformidling er derfor ikke spesifisert som eget læringsutbytte, men inngår i 'ulike former for formidling'.
- Læringsutbyttebeskrivelse i Forskningsdesign- og metoder (PHDH903) er revidert for å synliggjøre at tverrvitenskapelige forskningstilnærminger vektlegges. Se vedlegg 2. Forskningsmetode vil bli styrket i alle emner, og nye emner er under utvikling ved egen institusjon og sammen med internasjonale partnere.
- Læringsutbyttebeskrivelse på avhandlingen er justert for å sikre at programmets profil blir synlig i avhandlingen. Se vedlegg 3.
- Alle læringsutbyttebeskrivelsene er endret vekk fra aktiv form, selv om dette ikke har betydning for eksaminering. Beskrivelsene er nå i tråd med øvrige ph.d.-program ved HVL.
- Forskergruppene og senterstrukturen ved FHS har det siste året vært under evaluering og omorganisering for å støtte ph.d.-programmet, sikre robusthet og øke mulighetene for å få flere eksternt finansierte forskningsprosjekt.
- Det er allerede forventninger til at forskergruppene og pågående forskningsprosjekt kobler til seg studenter på alle nivå. Ved fordeling av interne forskningsressurser og stipendiater blir dette vurdert og vektlagt.
- HVL strategien 2019-2023 og FHS sin strategi bygger opp om ph.d.-programmets profil. Vedlegg 3.
- Tilbud om opplæring og veiledning av veiledere på ph.d.-nivå er under utvikling ved HVL.
- Instituttene ved FHS fikk nye navn 1.1.2018 og gjenspeiler satsningen på ph.d.-programmet: Institutt for helse- og omsorgsvitenskap, Institutt for helse og funksjon, Institutt for velferd og deltaking.

Øvrige råd for videre utvikling av programmet vil bli fulgt opp av faglig ledelse og emneledere ved planlegging og oppstart av ph.d.-studiet.

Vedlegg:

1. *Styrevedtak – system for kvalitetssikring ved HVL*
2. *Studieplan for ph.d.-studium i helse, funksjon og deltakelse, revidert nov. 2018*
3. *Strategi for HVL 2019-2023*

6 Tilleggsvurdering

6.1 Vurdering av søkerinstitusjonens kommentar

§ 2-1 (1) Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.

Høgskolen må:

- Ferdigstille og godkjenne et overordnet kvalitetssikringssystem.

Vurdering

HVL vedtok i november 2018 et institusjonsdekkende kvalitetssikringssystem, som legger frem et rammeverk for et systematisk arbeid for å sikre kvalitet i utdanningene. Verdien av utdanningsfaglig kompetanse tydeliggjøres, samt institusjonens vektlegging av læringsmiljø. HVL presenterer videre hvordan særskilte krav til akkreditering av ph.d. programmene skal møtes i eget dokument om systematisk kvalitetsarbeid i ph.d.-utdanningene ved HVL, revidert 13.11.2018. Det er komiteens vurdering at disse dokumentene samlet utgjør et godt grunnlag for kvalitetssikring av ph.d.-studiet i helse, funksjon og deltakelse. Komiteen har ikke vurdert systemet annet enn i kontekst av det gjeldende programmet. HVLS kvalitetsarbeid skal under tilsyn fra NOKUT i 2019.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

§ 2-2 (1) Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Høgskolen må:

- Ta bort, eller gjøre rede for, i første del av læringsutbyttebeskrivelsen at ferdige ph.d.-kandidater vil ha kompetanse innen «undersøkelse og behandling».
- Inkludere en versjon av kompetansepunktet om tverrfaglighet i NKR i læringsutbyttebeskrivelsen, eller begrunne hvorfor dette ikke skal være med.
- Gjøre tydeligere hvilket innhold som legges i begrepet tverrvitenskapelighet/tverrfaglighet i dette studiet og hvordan tverrvitenskapeligheten vektlegges og skal oppnås i studiet.

Vurdering

Komiteen tar til orientering at 'undersøkelse og behandling' kun var nevnt i søknadsdokumentet, men ikke i læringsutbyttebeskrivelsen i studieplanen, og dermed ikke inngår som en læringsutbyttebeskrivelse for ph.d.-studiet i helse, funksjon og deltakelse, og nå også er tatt ut av søknaden.

Komiteen merker seg at tverrvitenskapelighet og tverrfaglighet nå er tatt inn i de reviderte overordnede læringsutbyttebeskrivelsene. Det presiseres som beskrivelse av kunnskap at kandidatene skal ha kunnskap om tverrvitenskapelig forskning og vilkår for tverrfaglig samarbeid, som beskrivelse av ferdighet at kandidatene kan initiere og legge til rette for tverrvitenskapelig forskning og tverrfaglig samarbeid, og som beskrivelse av generell kompetanse at kandidatene har kompetanse til å analysere konkrete utfordringer knyttet til helse, funksjon og deltakelse ved å bruke tverrvitenskapelige tilganger. Komiteen vurderer det slik at revideringen nå tydeliggjør at tverrvitenskapelig kompetanse fremkommer som mål for det omsøkte ph.d. studiet, og at dette uttrykkes tydelig i læringsutbyttebeskrivelsen. Den aktuelle beskrivelsen i NKR som komiteen etterlyste under generell kompetanse på ph.d. nivå (nivå 8) beskriver at kandidaten «kan styre komplekse tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekter». Å ha «kompetanse til å *analysere* konkrete utfordringer knyttet til helse, funksjon og deltakelse ved å bruke tverrvitenskapelige tilganger» (HVL) tilsvarer ikke helt det å ha kompetanse til å «*styre* komplekse tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekter» (NKR). Komiteen tviler ikke på at kandidater som har fullført dette ph.d.-studiet vil ha kompetanse på å styre komplekse tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekter. Komiteen anbefaler derfor HVL å inkludere en kompetansebeskrivelse som tilsvarer innholdet i dette NKR-punktet i studiets læringsutbyttebeskrivelse.

En mindre kommentar til HVLs reviderte kompetansebeskrivelse er ordvalget i setningen, hvor kandidatene skal ha kompetanse på å bruke «tverrvitenskapelige *tilganger*» i analyser. Komiteen lurer på om uttrykket «tilganger» kan fremstå noe uklart. Menes det at kandidatene skal ha kompetanse på å bruke tverrvitenskapelige *tilnærminger* eller *perspektiver* til å analysere utfordringer/problemstillinger?

Komiteen tar også til orientering at HVL nå tydeligere beskriver innholdet som legges i begrepet tverrvitenskapelighet/tverrfaglighet med studiets forankring i ICF-modellen. HVL synliggjør tverrvitenskapelighet og tverrfaglighet som et viktig innhold i de obligatoriske emnene og sannsynliggjør en langsiktig tverrvitenskapelig kunnskapsutvikling i ph.d. studiet Helse, funksjon og deltakelse.

Til tross for kommentarene og anbefalingen gitt ovenfor, er det komiteens samlede vurdering at innvendingene som ble reist er blitt tatt i betraktning og revidert i henhold til gitte anbefalinger. Komiteen berømmer HVL for hvordan anbefalte punkter også er blitt tatt hensyntatt i revisjonen.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

6.2 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, supplerende informasjon og søkerinstitusjonens kommentar konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler akkreditering av ph.d. -studium i helse funksjon og deltagelse ved Høgskulen på Vestlandet.

7 Vedtak

NOKUT vurderer at vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 9. februar 2017 og i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 1. februar 2010 nå er oppfylt.

Vi akkrediterer derfor utdanningen ph.d.-studium i helse, funksjon og deltagelse, ved Høgskulen på Vestlandet. Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdato.

8 Dokumentasjon

17/09074-1 - Høgskulen på Vestlandet - Søknad om akkreditering av ph.d.-studium i helse, funksjon og deltagelse

17/09074-11 - Vedrørende ettersending av dokumentasjon - akkreditering av ph.d.-studium i helse, funksjon og deltagelse ved Høgskulen på Vestlandet

17/09074-13 - Supplerende dokumentasjon - Høgskulen på Vestlandet - akkreditering av ph.d.-studium i helse, funksjon og deltagelse

17/09074-16 - Tilsvar til sakkyndig vurdering - Høgskulen på Vestlandet - akkreditering av ph.d.-studium i helse, funksjon og deltagelse

17/09074-17 - Oversendelser av dokumentasjon - Høgskulen på Vestlandet - akkreditering av ph.d.-studium i helse, funksjon og deltagelse

9 Presentasjon av den sakkyndige komiteen

- **Professor Nina Emaus, UiT Norges arktiske universitet**

Nina Emaus er instituttleder ved Institutt for helse- og omsorgsfag, Det helsevitenskapelige fakultet, UiT Norges arktiske universitet. Instituttet driver bachelorutdanning i sykepleie, fysioterapi, ergoterapi og radiografi, i tillegg til masterstudier i sykepleie og helsefag. Emaus har undervist i flere år på bachelorprogram i fysioterapi, masterprogram i helsefag og ved doktorgradsprogrammet ved Det helsevitenskapelige fakultet. Hun har vært professor i helsefag siden 2010. Hennes forskning er hovedsakelig innen feltet livsstil, osteoporose og bruddepidemiologi. Hun har veiledet flere helsefaglige kandidater frem til doktorgrad.

- **Professor Siv Mørkved, NTNU**

Siv Mørkved ble i 2009 ansatt som professor i anvendt klinisk forskning ved NTNU, og er i tillegg vurdert kompetent som professor i fysioterapi. Hun har over 20 års forskningserfaring og har bidratt til oppbygging av fysioterapeututdanningen i Trondheim, og masterstudier ved flere universiteter i Norge.

Hennes forskning omfatter forebygging og behandling av svangerskapsrelatert sykdom, inkontinensbehandling, rehabilitering og samhandling. Hun har gjennomført flere randomiserte kontrollerte forsøk og er medforfatter av flere oversiktsartikler og konsensusrapporter. Antall vitenskapelige publikasjoner er ca. 80, hvorav 40 de siste 5 år. Tverrfaglige forskningsprosjekter involverer særlig ulike legespesialister og fysioterapeuter, men også fysiologer og sykepleiere.

Gjennom 9 år i stillingen som forskningssjef ved St. Olavs hospital har Mørkved fått inngående kjennskap det regionale og nasjonale arbeidet med forskning, innovasjon og utdanning. Når det gjelder nasjonale oppgaver ledet hun i 2012 Forskningsrådets oppfølgingsutvalg etter evalueringen av medisinsk forskning (2011), som skulle gi råd om tiltak basert på anbefalingene fra panelene. Hun har ledet Nasjonalt publiseringsutvalg for medisin i 4 år og er fortsatt medlem av utvalget. Mørkved er prosjektleder for det nasjonale prosjektet Norwegian Clinical Research Infrastructure Network (NorCRIN).

- **Senior professor Per-Olof Sandman, Universitetet i Umeå**

Sandman har doktorgrad i medisinsk vetenskap fra Universitetet i Umeå (1986). Han har for tiden en stilling som senior professor i sykepleie ved Universitetet i Umeå (20%). Han har et stort antall publikasjoner innen sykepleie, og særlig innen eldre og helse, der han blant annet forsker på pleie av personer med demens, på fenomenet trivsel hos eldre, og hvordan man kan implementere en kunnskapsbasert eldreomsorg med fokus på personsentrert omsorg. Sandman er også utdannet sykepleier. Han har lang klinisk erfaring som sykepleier, og også lang undervisnings- og veiledererfaring på ph.d.-nivå. Sandman har tidligere vært sakkyndig for NOKUT ved flere anledninger.

- **Stipendiat Dagrun Kyte Gjøstein, Universitetet i Oslo**

Dagrun Kyte Gjøstein er ph.d.-stipendiat ved Institutt for helse og samfunn og forskningsgruppa Klinisk Effektforskning ved UiO. Ho har eit ph.d.-prosjekt om brystkreftscreening som eit sosiokulturelt fenomen, og kvinners erfaringar frå å delta i mammografiscreening. Gjøstein har bachelor og master i sosialantropologi frå UiO. Som masterstudent deltok ho i tverrfaglege forskingsprosjekt med forskningssamarbeid i India: Multi-Disciplinary Approach to Explaining Differential Immunization Coverage og Assessing and Supporting NIPi Intervention ved Senter for utvikling og miljø. Ho gjorde feltarbeid på statlege helseprogram på landsbygda i India, vaksinasjonspraksisar og møte mellom helsearbeidarar og landsbybebuarar. Ho har tidligare vore lærarvikar i gruppe for tilrettelagt

undervisning ved Manglerud vidaregåande skule, prosjektleiar for ein spørreskjemastudie om riskofaktorar for tarmkreft under NordICC studien, og koordinator ved Senter for global helse ved UiO.